

YRITTÄJÄN TYÖTTÖMYYSTURVAOPAS 2016

Sisältää
liittymislomakkeen

AYT

Ammatinharjoittajien ja yrittäjien työttömyyskassa

AYT-KASSAN JÄSENMAKSU JA PÄIVÄRAHAN SUURUUS VUONNA 2016

JÄSENMAKSU: 3,7 % 5 800 €/v ylittävästä työtulon osasta 25 000 €/v
työtuloon saakka ja tämän ylittävästä osasta 2,7 %

PÄIVÄRAHA: perusosa (32,68 €) + 45 % perusosan ylittävästä päiväpalkan osasta
vuosityötuloon 37 255,20 € saakka ja sen yli menevältä osalta 20 %
(lisäksi lapsikorotus 5,27 €, 7,74 € tai 9,98€/pv, mikäli 1, 2 tai useampia alle 18 v. huollettavia)

Huom. Päivärahan suuruus lapsikorotuksineen saa olla enintään 90 % ansiopäivärahan
perusteena olevasta päiväpalkasta.

TYÖTULO €/vuosi	AYT JÄS.MAKSU €/vuosi	PÄIVÄRAHA €/päivä	TYÖTULO €/vuosi	AYT JÄS.MAKSU €/vuosi	PÄIVÄRAHA €/päivä
12 420	244,94	39,64	50 000	1 385,40	92,83
13 000	266,40	40,65	51 000	1 412,40	93,60
14 000	303,40	42,39	52 000	1 439,40	94,38
15 000	340,40	44,14	53 000	1 466,40	95,16
16 000	377,40	45,88	54 000	1 493,40	95,93
17 000	414,40	47,63	55 000	1 520,40	96,71
18 000	451,40	49,37	56 000	1 547,40	97,48
19 000	488,40	51,11	57 000	1 574,40	98,26
20 000	525,40	52,86	58 000	1 601,40	99,03
21 000	562,40	54,60	59 000	1 628,40	99,81
22 000	599,40	56,35	60 000	1 655,40	100,58
23 000	636,40	58,09	61 000	1 682,40	101,36
24 000	673,40	59,83	62 000	1 709,40	102,13
25 000	710,40	61,58	63 000	1 736,40	102,91
26 000	747,40	63,32	64 000	1 763,40	103,68
27 000	784,40	65,07	65 000	1 790,40	104,46
28 000	821,40	66,81	66 000	1 817,40	105,23
29 000	858,40	68,56	67 000	1 844,40	106,01
30 000	895,40	70,30	68 000	1 871,40	106,78
31 000	932,40	72,04	69 000	1 898,40	107,56
32 000	969,40	73,79	70 000	1 925,40	108,33
33 000	1 006,40	75,53	75 000	2 060,40	112,21
34 000	1 043,40	77,28	80 000	2 195,40	116,09
35 000	1 080,40	79,02	85 000	2 330,40	119,96
36 000	1 117,40	80,76	90 000	2 465,40	123,84
37 000	1 154,40	82,51	95 000	2 600,40	127,71
38 000	1 191,40	84,25	100 000	2 735,40	131,59
39 000	1 228,40	86,00	110 000	3 005,40	139,34
40 000	1 265,40	87,74	120 000	3 275,40	147,09
41 000	1 302,40	89,49	130 000	3 545,40	154,85
42 000	1 339,40	91,23	140 000	3 815,40	162,60
43 000	1 376,40	92,98	150 000	4 085,40	170,35
44 000	1 413,40	94,72	160 000	4 355,40	178,10
45 000	1 450,40	96,47	168 750	4 591,65	184,88

SAATTEEKSI LUKIJALLE

Pidät käsissäsi Ammatinharjoittajien ja yrittäjien työttömyyskassa AYT:n työttömyysturvaopasta.

AYT-kassassa on noin 10 000 jäsentä, joista 7 prosentille maksettiin päivärahaa vuonna 2015, yhteensä yli 6,5 M €. Perustehtävämme on etuuksien maksaminen, jonka lisäksi vaikutamme aktiivisesti yrittäjän työttömyysturvan kehittämiseen ja tiedotamme asiakaskuntaamme, palkansaaja-järjestöjä ja muita yhteisöjä yrittäjän työttömyysturvasta.

Kassan hallinto

AYT-kassan ylintä päätösvaltaa käyttää kassan kokous, johon jokainen kassan jäsen voi osallistua. Kassan hallitus vastaa siitä, että kassan asioita hoidetaan lakien, kassan sääntöjen ja kassan kokouksen päätösten mukaisesti. Hallitukseen kuuluu 4-6 jäsentä.

Tärkeimmät työttömyysturvan lakimuutokset

Työttömyysturvalakia muutettiin hieman kuluvaan vuoteen alusta lukien. Yrittäjämääritelmää laajennettiin siten, että vielä vuonna 2015 ns. omaa työtä tekevät katsotaan nyt yrittäjiksi.

Muutoksen jälkeen yrittäjänä pidetään työttömyysturvajärjestelmässä myös henkilöä, joka tekee ansiotyötä

olematta työ- tai virkasuhteessa. Näin laajennettiin työttömyysturvalain yrittäjämääritelmää koskemaan henkilöitä, joiden toimintaa on aiemmin arvioitu omassa työssä työllistymisenä. Muutos koskee erityisesti yksityisiä elinkeinonharjoittajia, joita on muun muassa luovien alojen toimijoissa. Tällaisten yrittäjien on kuitenkin otettava YEL-vakuutus päästäkseen kassan jäseneksi, sillä yrittäjän työssäoloehto ei näissä tapauksissa kerry ilman YEL-vakuutusta.

Työssäoloehdon täyttymiseen ja kassaan liittymiseen vaadittavan työtulon minimimäärä nousi 12 420 euroon vuodessa. Työtuloa korotetaan vuosittain palkkakertoimella ja summa vaihtuu siksi aina vuoden alussa.

Etuusmaksatuksen piiriin pääsemistä on helpotettu yksityisten elinkeinonharjoittajien osalta, joiden ei enää tarvitse ilmoittaa toiminnan päättymisestä verohallinnon rekistereihin. Eläkevakuutus tulee kuitenkin edelleen lakkauttaa. Tavoitteena on madaltaa kynnystä uusien työtilaisuuksien etsimiseen ja vastaanottamiseen.

Opas

Tämä opas antaa tärkeimmät perustiedot yrittäjien työttömyysturvajärjestelmästä ja AYT-kassan toiminnasta. Opas toimii kattavana yleisoppaana yrittäjille, yritys-toimintaa harkitseville ja neuvontaa tai tiedotusta yrittäjille tarjoaville tahoille.

Lukijan on hyvä kiinnittää huomiota siihen, että kassan päätökset annetaan aina voimassa olevien lakien, asetusten ja lakien soveltamisohjeiden perusteella. Lain siirtymäsäännöksistä johtuen muutokset on osin sidottu yritys-toiminnan päättymisajankohtaan ja kassan jäsenen onkin aina turvallisinta ottaa yhteys kassaan oman tilanteensa selvittämiseksi. Tämä opas on kirjoitettu kirjoittamishetkellä voimassa olleiden säädösten perusteella.

Sisällysluettelo

YLEISTÄ

1.	KUKA ON YRITTÄJÄ?	5
1.1.	Keskeiset määritelmät	5
1.2.	YEL- ja MYEL-vakuutetut	5
1.3.	TyEL-vakuutettu yrityksen osaomistaja	6
1.4.	TyEL-vakuutettu yrittäjän perheenjäsen	6
2.	AYT-KASSAN JÄSENYYS	7
2.1	Yritystoiminnan alkaminen ja kassaan liittyminen	7
2.2	Jäsenmaksu ja laskutus.....	7
2.3	Muutokset jäsenyydessä.....	8
2.4	Osa-aika- tai osatyökyvyttömyyseläkkeellä olevan yrittäjän jäsenyys.....	8
2.5	Kassasta eroaminen tai erottaminen.....	9
2.6	Kassan vaihtaminen.....	9
3.	MILLOIN YRITTÄJÄ ON TYÖTÖN?	10
3.1	Yritystoiminnan lopettaminen.....	10
3.2	Yrittäjän työskentelyn päätyminen yrityksessä.....	10
3.3	Osaomistajayrittäjän työskentelyn päätyminen yrityksessä	11
3.4	Yrittäjän perheenjäsenen työskentelyn päätyminen yrityksessä	11
3.5	Omistuksista luopuminen, avioero tai oman aseman muuttuminen yrityksessä	11
4.	YRITTÄJÄN OIKEUS TYÖTTÖMYYSPÄIVÄRAHAAN	12
4.1	Yrittäjän työssäoloehto	12
4.2	Yrittäjän työttömyyspäivärahan määrittely	12
4.3	Palkansaajan työssäoloehtoon perustuva päiväraha.....	14
4.4	Päivärahan enimmäismaksuaika	14
4.5	Ei oikeutta työttömyyspäivärahaan	14
5.	JÄLKISUOJAOIKEUS JA PÄIVÄRAHA	15
5.1	Palkansaajasta yrittäjäksi	15
5.2	Yrittäjästä palkansaajaksi	17

PÄIVÄRAHAN HAKIJALLE

6.	JOS JÄÄT TYÖTTÖMÄKSI	18
6.1	Työnhakijaksi työ- ja elinkeinotoimistoon.....	18
6.2	Päivärahan hakeminen ensimmäistä kertaa	19
6.3	Jatkohakemukset	19
7.	MAKSU- JA KÄSITTELYKÄYTÄNTÖ	20
7.1	Hakemusten käsittelyaika	20
7.2	Työttömyyspäivärahan maksamisen siirtyminen tai estyminen	20
7.3	Päätökset ja niistä valittaminen	22
7.4	Etuuksien verotus.....	22
7.5	Viranomaisen perintä työttömyysetuudesta.....	23
7.6	Etuuksien takaisinperintä.....	23
8.	MYYNTIVOITTO	24
8.1	Selvitysvelvollisuus	24
8.2	Tilanteet, joissa myyntivoittoa ei huomioida.....	24
8.3	Myyntivoittolaskelman liitteet	24
8.4	Myyntivoiton määrittely	25
8.5	Myyntivoiton jakotus.....	25
9.	TYÖLLISTYMISTÄ EDISTÄVÄT PALVELUT	26
9.1	Kulukorvaus	26
9.2	Poissaolo työllistymistä edistävästä palvelusta	27
10.	SOVITeltu PÄIVÄRAHA	28
10.1	Työskentely työttömyysaikana	28
10.2	Sovittelujakso	29
10.3	Työaikatarkastelu.....	29
10.4	Sovittelussa huomioon otettava tulo	29
10.5	Sovittelun päivärahan suuruus	29
11.	SOSIAALITUUDET JA PÄIVÄRAHA	31
11.1	Päivärahan maksuun vaikuttamattomat sosiaalietuudet	31
11.2	Päivärahasta vähennettävät sosiaalietuudet.....	31
11.3	Päivärahan maksun estävät sosiaalietuudet	31
12.	TYÖTTÖMYYSPÄIVÄRAHA TYÖKYVYTTÖMYYDEN AIKANA	32
12.1	Sairastuminen työttömyysaikana	32
12.2	Sairauspäivärahan enimmäisaika täyttynyt.....	32
13.	PALKKATYÖHÖN SIIRTYMINEN	33
14.	UUELLEEN YRITTÄJÄKSI	34
	Yhteystiedot	40

1.

KUKA ON YRITTÄJÄ?

1.1. Keskeiset määritelmät

Yrittäjä on henkilö, joka työskentelee yrityksessä, josta hän itse tai hän yhdessä perheensä kanssa tai perhe omistaa laissa määritellyn osuuden. Pelkkä yrityksen tai sen osan omistaminen ei kuitenkaan sellaisenaan tee henkilöstä yrittäjää.

Työttömyysturvalain mukaan yrittäjä on henkilö, joka on YEL- tai MYEL-vakuutusvelvollinen tai joka tekee ansio-työtä olematta työsuhteessa tai virka- tai muussa julkis-oikeudellisessa toimisuhteessa.

Yrittäjäksi katsotaan myös TyEL-vakuutuksen piiriin kuuluva henkilö, joka työskentelee yrityksessä, josta

- hän omistaa itse vähintään 15 % osuuden ja jossa hän työskentelee **johtavassa** asemassa
- hän omistaa yhdessä perheensä kanssa tai perhe omistaa vähintään 30 % ja jossa hän työskentelee **johtavassa asemassa**
- hänen perheenjäsenensä omistavat vähintään 50 %
- hän omistaa itse tai yhdessä perheensä kanssa vähintään 50 %

Johtavassa asemassa työskentelevät

Työttömyysturvalain mukaan johtavassa asemassa työskenteleviksi katsotaan pääsääntöisesti hallituksen puheenjohtaja, hallituksen varsinaiset jäsenet, toimitusjohtaja sekä tasaomisteisen yhtiön osakkaat, joista kullakin on vähintään 15 % omistusosuus.

Perheenjäsenet

Työttömyysturvalain mukaan perheenjäseniä ovat yrittäjän kanssa samassa taloudessa asuvat

- puoliso (myös avopuoliso)
- lapset (lastenlapset)
- omat vanhemmat (isovanhemmat)

Kun perheyriksessä työskentelevät lapset muuttavat pois vanhempiensa taloudesta tai kun puoliset muuttavat välirikon vuoksi pysyvästi erilleen erilleen tai eroavat, heitä ei enää katsota toistensa perheenjäseniksi. Tämä voi aiheuttaa muutoksen siihen, onko henkilö työttömyysturvassa yrittäjä vai palkansaaja.

Välillinen omistus

Yrittäjämääritelmän mukaiseen omistusosuuteen voidaan laskea mukaan myös välillinen omistus toisen yrityksen kautta. Välillinen omistus toisen yrityksen kautta lasketaan mukaan, jos henkilö omistaa itse tai yhdessä perheensä kanssa välyhtiöstä vähintään 50 %.

Yrittäjä vain sivutoimisesti?

Jos yrittäjänä työskenteleminen on sivutoimista ja tapahtuu päätoimisen palkkatyön ohella, henkilön kannattaa yleensä vakuuttaa itsensä palkansaajakassassa. Jos palkkatyö kuitenkin muuttuu sivutoimiseksi ja yritystoiminta päätoimiseksi, työttömyysvakuutus kannattaa yleensä siirtää AYT-kassaan. Tällaisissa tilanteissa suosittelemme aina olemaan yhteydessä AYT-kassan asiakaspalveluun yksilöllisen tilanteen selvittämiseksi.

Tietyissä tilanteissa sivutoimista yritystoimintaa on myös mahdollista jatkaa vaikka henkilö samalla saisi työttömyyspäivärahaa. Sivutoimisen yritystoiminnan edellytyksistä tällaisissa tilanteissa on kerrottu lisää luvussa 10.

- ▶ **AYT-kassaan voi liittyä yrittäjä, jonka lakisääteisen eläkevakuutuksen vahvistettu työtulo on vähintään 12 420,00 euroa vuodessa (v. 2016). Jos eläkevakuutusta ei ole tai se on edellä mainittua pienempi, kassaan ei voi liittyä.**

1.2. YEL- ja MYEL-vakuutetut

Työttömyysturvalain mukaan yrittäjä on henkilö, joka on YEL- tai MYEL-vakuutusvelvollinen. Yrittäjänä ei kuitenkaan pidetä MYEL-vakuutettuja apurahansaajia. Työttömyyskassaan liittymisen edellytyksenä on, että yritystoimintaa varten otetun lakisääteisen eläkevakuutuksen (YEL, MYEL tai TyEL) vahvistettu työtulo on vähintään 12 420,00 euroa vuodessa.

Jos aloittava yrittäjä haluaa liittyä AYT-kassaan eikä hän ole vielä ottanut YEL- tai MYEL-vakuutusta, hän voi liittyä kassaan, kunhan hän ottaa YEL- tai MYEL- vakuutuksen takautuvasti eläkevakuuttamislainsäädännön edellyttämällä tavalla viimeistään AYT-kassan liittymispäivästä lähtien.

1.3. TyEL-vakuutettu yrityksen osaomistaja

Työttömyysturvalain mukaan myös osa TyEL-vakuutuksen piiriin kuuluvista osaomistajista on yrittäjiä.

Johtavassa asemassa työskentelevät

Jos henkilö työskentelee yrityksessä johtavassa asemassa ja kuuluu TyEL-vakuutuksen piiriin, hänet katsotaan yrittäjäksi, jos hän

- omistaa yksin vähintään 15 % yrityksen osakkeista tai
- omistaa yhdessä perheensä kanssa tai perhe omistaa vähintään 30 % yrityksen osakkeista

Yrityksessä ilman johtavaa asemaa työskentelevät

Jos henkilö työskentelee yrityksessä vailla johtavaa asemaa, hänet katsotaan yrittäjäksi, jos hän omistaa yksin tai yhdessä perheensä kanssa tai perhe omistaa vähintään 50 % yrityksestä.

1.4 TyEL-vakuutettu yrittäjän perheenjäsen

Työttömyysturvalain mukaan henkilö voi olla yrittäjä, vaikka hänen oma omistusosuutensa yrityksestä on alle 15 %.

Johtavassa asemassa työskentelevät

Jos henkilön ja perheen tai perheen omistusosuus yrityksestä on vähintään 30 % ja henkilö työskentelee yrityksessä johtavassa asemassa, hän on työttömyysturvalain mukaan yrittäjä.

Yrityksessä työskentelevät, joilla ei ole johtavaa asemaa

Jos henkilö työskentelee yrityksessä eikä ole johtavassa asemassa, hän on lain mukaan yrittäjä, jos hän yhdessä samassa taloudessa asuvan perheensä kanssa tai perhe omistaa vähintään 50 % yhtiön osakkeista.

Kommandiittiyhtiössä työskentelevää äänetöntä yhtiömiestä ei pidetä työttömyysturvalain mukaisena yrittäjänä, ellei vastuunalainen yhtiömiös ole hänen perheenjäsenensä.

2.

AYT-KASSAN JÄSENYYS

2.1 Yritystoiminnan alkaminen ja kassaan liittyminen

AYT-kassaan voi liittyä työttömyysturvalain tarkoittama yrittäjä, joka on ottanut yrittäjätyölleen joko yhden lakisääteisen eläkevakuutuksen (YEL, MYEL tai TyEL) tai yritystoiminnan ollessa monialaista, useamman eläkevakuutuksen (esimerkiksi YEL- ja MYEL-vakuutuksen). Yritystoiminnan katsotaan yleensä alkaneen silloin, kun

- yritys on aloittanut varsinaisen tuotannollisen tai taloudellisen toiminnan ja
- yritys on merkitty verohallinnon arvonlisäverovelvollisten rekisteriin sekä ennakkoperintärekisteriin tai
- kun yritys on merkitty verohallinnon työnantajarekisteriin

Jäseneksi voi liittyä alle 68-vuotias yrittäjä. Yrittäjäkassan jäsen voi kuitenkin 65 vuotta täytettyään saada päivärahaa vain harvinaisissa poikkeustapauksissa. Kassan jäsenyydestä ei tämän vuoksi ole yleensä hyötyä 65 vuotta täyttäneelle yrittäjälle.

Liittymisen edellytyksenä on lisäksi riittävän suuri lakisääteisen eläkevakuutuksen työtulo. Yhden eläkevakuutuksen ottaneilla eläkevakuutuksen työtulon tulee olla vuonna 2016 vähintään 12 420,00 €/vuosi. Työtulolla tarkoitetaan YEL- ja MYEL-vakuutetun yrittäjän vahvistettua vuosityötuloa ja TyEL-vakuutetun yrittäjän vuoden bruttoansiota. Jos henkilöllä on useamman kuin yhden eläkevakuutuksen alaista yritystoimintaa, eläkelajien yhteenlaskettujen vuosityötulojen tulee olla vähintään 12 420,00 €/vuosi.

Ansioturvan edellyttämää vähimmäistyötuloa 12 420,00 €/vuosi korotetaan vuosittain palkkakertoimella.

Aloittava yrittäjä voi liittyä kassaan ilman voimassaolevaa eläkevakuutusta, jos hän liittyessään sitoutuu ottamaan takautuvasti eläkevakuutuksen viimeistään AYT-kassan liittymispäivästä lukien.

Kassaan liitytään kirjallisesti joko verkkolomakkeella sivustolla www.ayt.fi tai painetulla lomakkeella, joka on tämän oppaan lopussa.

Jäsenyys alkaa aikaisintaan siitä päivästä, jolloin liittymislomake saapuu kassaan ja josta alkaen myös jäsenmaksu on maksettu.

Kahdessa työttömyyskassassa ei saa olla samanaikaisesti jäsenenä. Liittymislomakkeessa jäsen voi antaa erovaltuutuksen, jonka perusteella toimitamme jäsenen puolesta eroilmoituksen aiempaan työttömyyskassaan. Eroilmoitus koskee vain työttömyyskassan jäsenyyttä. Jos henkilö on ollut jäsenenä kassan lisäksi myös ammattiliitossa, hänen kannattaa itse ottaa yhteyttä liittoonsa sopiakseen jäsenyyden jatkamisesta tai päättämisestä. Monissa ammattiliitoissa on mahdollista olla yrittäjäjäsenenä.

Jos AYT-kassan jäsenyyttä hakeva ei täytä jäsenyyden edellytyksiä, kassa antaa jäsenyyden hylkäämisestä valituskelpoisen päätöksen.

2.2 Jäsenmaksu ja laskutus

Kassaan liittyessään jäsen valitsee vakuutustason, josta hän vakuuttaa itsensä kassassa. Jäsenen kassaan valitsema vakuutustaso voi olla korkeintaan yhtä suuri kuin hänen lakisääteisen eläkevakuutuksensa (YEL, MYEL, TyEL) vuosityötulo. Jos jäsenellä on yrittäjätyötään varten esimerkiksi YEL- ja MYEL-vakuutus, hänen kassaan valitsemansa vakuutustaso voi olla korkeintaan eläkevakuutusten yhteenlaskettujen työtulojen suuruinen.

Työtulolla tarkoitetaan YEL- ja MYEL-vakuutetun yrittäjän eläkevakuutuksen vahvistettua vuosityötuloa ja TyEL-vakuutetun yrittäjän vuoden bruttoansiota. Kassan vakuutustaso ilmoitetaan aina koko vuoden tulona vaikka liittyminen tapahtuisi kesken vuotta.

Kun jäsenen kassaan valitsema vakuutustaso perustuu YEL- tai MYEL-vakuutukseen, kassa päivittää valittua vakuutustasoa automaattisesti vuosittain 1.1. lukien työntekijän eläkelain mukaisella palkkakertoimella. Jäsen voi halutessaan kieltää vakuutustasonsa päivittämisen joko liittyessään tai myöhemmin jäsenyyden aikana vapaa-muotoisella ilmoituksella.

Kassan jäsenmaksu ja työttömyyspäiväraha määritellään kassaan valitun vakuutustason perusteella. Jäsenmaksun määrä on Finanssivalvonnan vuosittain vahvistama prosenttiosuus jäsenen kassaan valitsemasta vakuutustasosta. Vuonna 2016 jäsenmaksu on 3,7 % vakuutuksen perusteeksi valitun työtulon 5 800 euroa vuodessa ylittävästä osasta 25 000 euron vuotuisen työtuloon saakka ja tämän ylittävältä osalta 2,7 %.

Jäsenmaksu peritään liittymiskuukaudesta lukien. Tämän oppaan sivulla kaksi on taulukko jäsenmaksun ja työttömyyspäivärahan suuruudesta eri vakuutustasoilla.

Jäsenmaksun voi maksaa kokonaisen kalenterivuoden osalta oman valintansa mukaan yhdessä, kahdessa tai neljässä erässä. Valittujen maksuerien eräpäivät ovat helmi-, huhti-, kesä- ja elokuun viimeinen päivä. Jos jäseneksi liittyy kesken vuotta, sovitetaan maksut em. aikatauluun siltä osin kuin se on mahdollista.

- ▶ **Kassan jäsenmaksu on kokonaisuudessaan vähennyskelpoinen jäsenen henkilökohtaisessa verotuksessa. Tiedot maksetuista jäsenmaksuista toimitetaan vuosittain suoraan verottajalle.**

2.3 Muutokset jäsenyydessä

Jäsen voi muuttaa kassaan valitsemaansa vakuutustasoa kirjallisella ilmoituksella, esimerkiksi kassan sivustolla www.ayt.fi tai puhelimitse numerossa 09 2535 3100. Kassan vakuutustaso kannattaa tarkistaa vuosittain jäsenmaksulaskutuksen yhteydessä ja ilmoittaa muutoksesta kassaan aina mahdollisimman nopeasti.

Valitessaan kassaan vakuutustasoa jäsenen kannattaa muistaa, että yrittäjän työttömyyspäiväraha määritellään sen vakuutustason perusteella, jonka mukaan hän on vakuuttanut itsensä kassassa 15 kuukauden ajan ennen työttömyyttä. Kassaan valittu vakuutustaso ei saa olla suurempi kuin jäsenen lakisääteisen eläkevakuutuksen vuosityötulo tai lakisääteisten eläkevakuutusten yhteenlasketut vuosityötulot.

Päivärahan määrittelyssä otetaan huomioon työtulotasojen kuukausikeskiarvo työttömyyttä edeltäneen 15 kuukauden ajalta. Tuona aikana päivärahan perusteeksi tulevassa työtulossa voidaan työttömyysturvalain mukaan ottaa huomioon enintään 20 %:n korotus. Jos kassan vakuutustasoa nostaa enemmän kuin 20 %, korotettua tasoa tulee ylläpitää vähintään 15 kuukautta, jotta myös 20 % ylittävä osuus otetaan työttömyyspäivärahan perusteeksi. Yrittäjän työttömyyspäivärahan määrittelystä on kerrottu tarkemmin tämän oppaan luvussa 4.2.

Ajalta, jota kassa ei voi lukea jäsenen työssäolohtoon, laskutetaan perusmaksu. Kassa laskuttaa perusmaksun esimerkiksi jäsenyysajalta, jolloin

- jäsenen katsotaan olevan poissa työmarkkinoilta sairauden, äitiysloman, hoitovapaan tai päätoimisen opiskelun takia
- työvoimaviranomainen on todennut jäsenen työttömäksi
- jäsen on luopunut lakisääteisestä eläkevakuutuksestaan (YEL, MYEL, TyEL)
- jäsenen lakisääteisen eläkevakuutuksen vuosityötulo on pienempi kuin 12 420,00 €/vuosi
- eläkevakuutuksien yhteenlasketuista vuosityötuloista (esimerkiksi YEL- ja MYEL-työtuloista) itsensä vakuuttaneen jäsenen työtulo on pienempi kuin 12 420,00 €/vuosi

Perusmaksun määrä on 25 % kassan alimmasta jäsenmaksutasosta. Vuonna 2016 perusmaksu on 61,24 €/vuosi (5,10 €/kk).

Kassa myöntää perusmaksun jäsenen pyynnön perusteella kalenterivuodeksi kerrallaan. Perusmaksu alkaa pyyntöä seuraavan kuukauden alusta. Perusmaksu kestää siihen saakka, kun peruste on voimassa. Kassa pyytää jäseneltä vuosittain selvitystä perusmaksun perusteen voimassaolosta. Selvityksen perusteella kassa jatkaa perusmaksun laskutusta tai palaa jäsenen valitseman, palkkakertoimella korotetun, vakuutustason mukaiseen jäsenmaksulaskutukseen.

2.4 Osa-aika- tai osatyökyvyttömyyseläkkeellä olevan yrittäjän jäsenyys

Osa-aika- tai osatyökyvyttömyyseläkkeellä olevan yrittäjän jäädessä työttömäksi hänen päivärahanensa määräytyy ennen eläkettä vallinneen tilanteen mukaisesti. Edellytyksenä on, että jäsen on täyttänyt 15 kuukauden mittaisen yrittäjän työssäoloehdon eläkkeen alkamiseen mennessä.

Jos eläkeaikainen alennettu eläkevakuutuksen työtulo on vuonna 2016 yli 12 420,00 €/vuosi, jäsen maksaa jäsenmaksunsa kassaan tämän alennetun työtulon mukaan.

Jos eläkeaikainen alennettu eläkevakuutuksen työtulo on vuonna 2016 alle 12 420,00 €/vuosi, jäsen maksaa eläkeajalta kassaan jäsenmaksuna perusmaksun.

Jos työssäoloehto AYT-kassassa ei ole eläkkeelle siirryttäessä täyttynyt ja eläkeaikainen alennettu eläketyötulo on vähintään 12 420,00 €/vuosi, loppuosa työssäoloehdosta täyttyy alennetulla työtulolla. Eläkeaikainen jäsenmaksu määräytyy alennetun työtulon mukaan ja työttömyyspäiväraha työssäoloehdon täyttäneen ajan eläketyötulon kuukausikeskiarvon mukaan.

2.5 Kassasta eroaminen tai erottaminen

Jäsen voi halutessaan erota kassasta kirjallisella ilmoituksella. Ilman eroilmoitusta jäsenyys katsotaan päättyneeksi viimeistään sen kalenterikuukauden lopussa, jolloin jäsen täyttää 68 vuotta.

Jos jäsenen erotessa hänellä on jäsenyysajalta jäsenmaksua maksamatta, kassa toimittaa jäsenmaksusta tai perusmaksusta erillisen laskun. Eronneella tai erotetulla jäsenellä ei ole oikeutta saada takaisin kassalle suorittamiaan jäsenmaksuja, jotka kohdistuvat eroamis- tai erottamisajankohtaa edeltävään aikaan.

Kassanjohtaja voi jäsentä kuultuaan antaa huomautuksen tai varoituksen tai erottaa jäsenyydestään sen,

- joka jäseneksi liittyessään on antanut väriä tai harhaanjohtavia tietoja
- joka vilpillisesti on ilmoittanut väärin tai salannut jonkin työttömyyspäivärahan saantiin tai sen suuruuteen vaikuttavan seikan sekä
- joka kieltäytyy noudattamasta kassan sääntöjä tai kassan hallituksen antamia ohjeita

Jos jäsen ei maksa jäsenmaksuaan laskun eräpäivään mennessä, kassanjohtaja voi erottaa jäsenen siitä päivästä lukien, josta jäsenmaksu tai perusmaksu on maksamatta. Erottamisesta annetaan jäsenelle aina valituskelpoinen päätös.

2.6 Kassan vaihtaminen

Kassasta toiseen siirtyessä jäsenen kannattaa varmistaa, että jäsenmaksu aiempaan kassaan on maksettu eröpäivään saakka. Kun kassajäsenyyksien väliin ei jää yli kuukauden vakuuttamatonta jaksoa, aiemmassa kassassa ansaittu työttömyysturva säilyy voimassa.

Palkkatyöstä yrittäjäksi ja yrittäjyydestä palkkatyöhön siirtyvän ansioturvasta kerrotaan tarkemmin tämän oppaan luvuissa 5 ja 13.

3.

MILLOIN YRITTÄJÄ ON TYÖTÖN?

Työ- ja elinkeinotoimisto selvittää, onko yrittäjä työtön. Yrittäjällä on oikeus työttömyyspäivärahaan, kun yritystoiminta on kokonaan lopetettu tai työllistyminen yrityksessä on päättynyt ja hänellä on voimassa oleva työssäoloehto.

3.1 Yritystoiminnan lopettaminen

Päätoimisesti yritystoiminnassa työllistyneelle työnhakijalle voidaan muiden edellytysten täyttyessä maksaa työttömyyspäivärahaa, kun koko yritystoiminta on lopetettu.

Yritystoiminta voidaan katsoa kokonaan lopetetuksi tuotannollisen ja taloudellisen toiminnan päätyttyä. Tällöin yrittäjän on esitettävä TE-toimistolle selvitys siitä, että hän on

- luopunut YEL- tai MYEL-vakuutuksesta sekä
- jättänyt verohallinnolle ilmoituksen
  - yrityksen poistamiseksi ennakkoperintärekisteristä
  - yrityksen poistamiseksi työnantajarekisteristä ja
  - yrityksen poistamiseksi tai keskeyttämiseksi arvonlisäverovelvollisten rekisteristä

Yksityisten elinkeinonharjoittajien ei tarvitse jättää yllä mainittuja ilmoituksia verohallinnolle.

Yritystä ei tarvitse poistaa kaupparekisteristä.

Yritystoiminta katsotaan kokonaan lopetetuksi silloin, jos yritys on asetettu konkurssiin, osakeyhtiö tai osuuskunta on asetettu selvitystilaan tai muun kuin osakeyhtiön purkamisesta on tehty yhtiömiesten kesken sopimus. Jos yrittäjä toimii selvitystilaan asetetussa yrityksessä selvitysmiehenä, siitä on aina ilmoitettava TE-toimistolle. Yritystoiminta voidaan katsoa kokonaan lopetetuksi myös silloin, kun muiden seikkojen perusteella on ilmeistä, että tuotannollinen ja taloudellinen toiminta on loppunut.

3.2 Yrittäjän työskentelyn päätyminen yrityksessä

Yrittäjä voi saada oikeuden työttömyyspäivärahaan myös, jos hänen työllistymisensä on päättynyt työttömyysturvain tarkoittamassa tilanteessa. Tällaisia tilanteita ovat:

- yrittäjän työkyvyn pysyvä ja olennainen alentuminen
Yrittäjän on täytynyt saada enimmäisaika Kelan sairauspäivärahaa ja hänen työkyvyttömyytensä täytyy edelleen jatkua. Lisäksi edellytetään, että hänen työkyvyttömyyseläkehakemuksensa on joko vireillä tai hylätty.
- yrittäjä on ollut palkansaajaan rinnastettava yrittäjä ja hänen toimeksiantosuhteensa on päättynyt

Palkansaajaan rinnastettavan yrittäjän asema tarkoittaa sitä, että yrittäjä tekee työsuorituksia toimeksiantosopimusten perusteella siten, että työsuoritus muistuttaa sen epäitsenäisen luonteen takia palkansaajana tehtävää työtä. Käytännössä tämä tarkoittaa, että

- henkilö tekee työsuorituksen itse toimeksiantajan määräämällä tavalla
- hän on toimeksiantosuhteessa samoihin harvalukuisiin toimeksiantajiin
- hänellä ei ole kiinteää osto- tai myyntipaikkaa tai vastaavaa toimipaikkaa toiminnan harjoittamista varten ja
- hänellä ei ole viimeisen vuoden aikana työnhakijaksi ilmoittautumisestaan ollut työsuoritusten tekemiseksi palveluksessaan työsuhteessa olevia työntekijöitä muutoin kuin satunnaisesti

Palkansaajaan rinnastettavan yrittäjän toimeksiantojen tulee olla päättäneitä tai jäljelle jääneet toimeksiannot eivät saa työllistää häntä päätoimisesti. Henkilön pitäminen palkansaajaan rinnastettavana yrittäjänä todetaan aina jälkikäteen.

- yritystoimintaa on pidettävä kausiluonteisena ja toimintakausi on päättynyt
Kausiluonteisena pidetään yritystoimintaa, jota on luonnonolosuhteiden takia mahdollista harjoittaa keskimäärin yhteensä enintään kuuden kuukauden ajan vuodessa. Toiminnan tulee estyä nimenomaan luonnonolosuhteiden takia. Sillä, ettei toiminta ole koko vuotta kannattavaa luonnonolosuhteista johtuen, ei ole asiassa merkitystä.

3.3 Osaomistajayrittäjän työskentelyn päättymisen yrityksessä

Osaomistaja katsotaan työttömäksi yritystoiminnan päätyttyä kokonaan. Osaomistajayrittäjällä voi olla oikeus työttömyyspäivärahaan myös, jos hänen työllistymisensä yrityksessä on päättynyt seuraavien tilanteiden johdosta:

- **työkyvyn pysyvä ja olennainen alentuminen**
Osaomistajayrittäjän on täytynyt saada enimmäisaika Kelan sairauspäivärahaa ja hänen työkyvyttömyytensä täytyy jatkua edelleen. Lisäksi edellytetään, että yrittäjän työkyvyttömyyseläkehakemus on joko vireillä tai hylätty.
- **yritystoiminta on ollut luonnonolosuhteista johtuen kausiluonteista ja toimintakausi on päättynyt**
Kausiluonteisena pidetään yritystoimintaa, jota on luonnonolosuhteiden takia mahdollista harjoittaa vuodessa keskimäärin yhteensä enintään kuuden kuukauden ajan. Toiminnan tulee estyä nimenomaan luonnonolosuhteiden takia.

Osaomistajayrittäjällä ei ole työttömäksi jäätyään oikeutta työttömyyspäivärahaan sen perusteella, että hän on ollut palkansaajaan rinnastettava yrittäjä ja hänen työskentelynsä on päättynyt.

3.4 Yrittäjän perheenjäsenen työskentelyn päättymisen yrityksessä

Varsinaisen yrittäjän perheenjäsen, joka on työskennellyt yrityksessä, voi saada työttömyyspäivärahaa yritystoiminnan päättyessä kokonaan tai hänen työskentelynsä päätyttyä. Työskentelyn päättyessä edellytetään, että yrittäjän perheenjäsenen omistusosuus yrityksestä on viimeisen kahden vuoden aikana ollut alle 15 % eikä hänellä ole ollut muutoinkaan vastaavaa määräysvaltaa yrityksessä.

Yrittäjän perheenjäsen voi olla oikeutettu päivärahaan, kun:

- **työkyky on alentunut pysyvästi ja olennaisesti**
Perheenjäsenyrittäjän on täytynyt saada enimmäisaika Kelan sairauspäivärahaa ja hänen työkyvyttömyytensä täytyy jatkua edelleen. Lisäksi edellytetään, että hänen työkyvyttömyyseläkehakemuksensa on joko vireillä tai hylätty.
- **yritystoimintaa on pidettävä luonnonolosuhteista johtuen kausiluonteisena ja toimintakausi on päättynyt**
Kausiluonteisena pidetään yritystoimintaa, jota on luonnonolosuhteiden takia mahdollista harjoittaa vuodessa keskimäärin yhteensä enintään kuuden kuukauden ajan. Toiminnan tulee estyä nimenomaan luonnonolosuhteiden takia. Sillä, ettei toiminta ole koko vuotta kannattavaa luonnonolosuhteista johtuen, ei ole asiassa merkitystä.

- **työllistyminen yrityksessä on ollut satunnaista**
Henkilö on työllistynyt päätoimisesti yritys-toiminnassa enintään kuuden kuukauden ajan viimeisen kahden vuoden aikana.
- **yrityksessä työskentely on johtunut yksinomaan työllistymistä edistävään palveluun osallistumisesta tai muihin omaehtoisiin opintoihin liittyvästä harjoittelusta**
- **henkilön työ on loppunut tuotantosuunnan lopettamisen tai vastaavan syyn johdosta**
Tuotantosuunnan lopettamisesta on kyse esimerkiksi silloin, kun leipomon yhteydessä sen tuotteita myynyt myymälä lopettaa toimintansa muun leipomotoiminnan jatkuessa.
- **henkilö on lomautettu kokoaikaisesti**
Edellytyksenä on, että henkilöllä on muu kuin YEL- tai MYEL-vakuutus ja että yrityksestä on lomautettu tai irtisanottu taloudellisista tai tuotannollisista syistä vuoden tarkastelujaksolla myös vähintään yksi perheen ulkopuolinen työntekijä. Koko-aikaisella lomautuksella tarkoitetaan vähintään kalenteriviikon kestävästä lomautusta.
- **henkilön työnteko ja palkanmaksu ovat keskeytyneet kokonaan työpaikkaa kohdanneen tulipalon tai poikkeuksellisen luonnontapaturman takia**
Edellytyksenä on, että henkilöllä on muu kuin YEL tai MYEL-vakuutus ja että yrityksessä on myös vähintään yksi perheen ulkopuolinen työntekijä, jonka työnteko ja palkanmaksu ovat keskeytyneet samasta syystä.
- **henkilön työ on loppunut yritystoiminnan edellytysten pysyväisluonteisen heikentymisen johdosta**
Edellytyksenä on, että yritystoiminnasta syntyvä tulo yrityksessä työskentelevää henkilöä kohti on vuonna 2016 alle 12 420,00 euroa vuodessa eikä yrityksessä työskentele muita kuin yrittäjän perheenjäseniä.

3.5 Omistuksista luopuminen, avioero tai oman aseman muuttuminen yrityksessä

Jos henkilö muuttuu työttömyysturvassa palkansaajaksi esimerkiksi avioeron, osakkeiden myynnin tai vastuu- aseman muuttuessa, voi työttömyyspäivärahaa saada työsuhteen päättyessä tai lomautustilanteessa. Jos esimerkiksi olet yrityksen toimitusjohtaja, voit saada päivärahaa työsuhteen päättyessä edellyttäen, että omistusosuutesi yrityksestä on alle 50 %, et ole hallituksen jäsen etkä myöskään kuulu YEL-vakuutuksen piiriin. Myös yrittäjän perheyrittäjässä työllistyvä puoliso voi saada työttömyyspäivärahaa avioerotilanteessa, jos myös työsuhte päättyy. Yrittäjäasemasta on kerrottu tarkemmin luvussa 1.

4.

YRITTÄJÄN OIKEUS TYÖTTÖMYYSPÄIVÄRAHAAN

AYT-kassa maksaa jäsenilleen työttömyyspäivärahaa. Ennen päivärahan määrittelyä selvitetään, onko jäsen kerryttänyt AYT-kassassa yrittäjän työssäoloehdon. Yrittäjän työssäoloehto on täytynyt, jos hakijalla on ollut kassan jäsenyysaikana vähintään 15 kuukautta olennaista yritystoimintaa. Jos yritystoiminta on päätynyt ennen vuotta 2015, edellytetään työttömyyspäivärahan saamiseksi 18 kuukauden työssäoloehdotusta.

Jos jäsen ei ole kerryttänyt AYT-kassassa yrittäjän työssäoloehdotusta ja on toiminut yrittäjänä alle 18 kuukautta, selvitetään onko jäsenellä oikeus päivärahaan, joka perustuu palkansaajakassan jäsenenä saatuun palkkatuloon. Tätä päivärahaa kutsutaan palkansaajan jälkisuojapäivärahaksi.

Tässä luvussa esitellään yrittäjän päivärahan määrittely eri tilanteissa. Huomioithan kuitenkin, että tässä luvussa esitetyt neuvot ja ohjeet ovat yleisluontoisia. Saadaksesi yksilöllistä neuvontaa juuri sinun tilanteeseesi, ota yhteys AYT-kassan asiantuntiviin asiakaspalvelijoihin, joko puhelimitse 09 2535 3100 tai sähköpostitse asiakaspalvelu@ayt.fi. Voit myös varata puhelimitse tai sähköpostitse henkilökohtaisen neuvonta-ajan toimistollemme.

4.1 Yrittäjän työssäoloehto

Työttömyyspäivärahaan on oikeus työttömällä työnhakijalla (työttömyyden kriteereistä, ks. luku 3), joka täyttää yrittäjän työssäoloehdon.

Yrittäjän työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on toiminut yrittäjänä AYT-kassan jäsenyysaikana siten, että hänen lakisääteisen eläkevakuutuksensa työtulo on ollut vähintään laissa säädetyn alarajan suuruinen. Alaraja on

- 12 420,00 euroa/vuosi (v. 2016)
- 12 325,55 euroa/vuosi (v. 2015)

Eläkevakuutuksen vuosityötulolla tarkoitetaan YEL- ja MYEL-vakuutuksen vahvistettua vuosityötuloa sekä osaomistajan tai perheenjäsenyrittäjän TyEL-palkkaa. Tuloon ei lasketa mukaan vapaaehtoisia eläkevakuutuksia. Yrittäjän työssäoloehdotusta laskettaessa ja päivärahan suuruutta määriteltäessä yrityksen liikevaihtoa tai tulosta ei huomioida millään tavalla.

Eläkevakuutusmaksujen tulee olla maksettu, jotta aika voidaan laskea mukaan yrittäjän työssäoloehdotukseen. Sairaus-, osasairaus-, äitiyspäiväraha- tai muu vastaava aika ei kerrytä työssäoloehdotusta. Työssäoloehto ei myöskään kerry ajalta, jolta henkilö saa työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea yritystoiminnan päättymisen tai yritystoiminnassa työllistymisen päättymisen vuoksi.

Yrittäjän työssäoloehto voi kertyä vähintään neljän kuukauden jaksoissa työttömyyttä edeltäneen neljän vuoden tarkastelujakson aikana. Tarkasteluaikaa voidaan pidentää enintään seitsemällä vuodella esimerkiksi äitiysloman, hoitovapaan, sairausloman, opiskelun tai osa-aikaeläkkeen vuoksi.

Jos olet aloittanut yritystoiminnan ennen vuotta 2014 ja liittynyt AYT-kassaan kuukauden sisällä yrittäjäksi ryhtymisestä, saattaa sinulla olla oikeus enintään kuuden kuukauden työssäoloehdotushyvätykseen. Työssäoloehdotushyvätyksellä on merkitystä ainoastaan sellaisille henkilöille, jotka eivät työttömäksi jäädessään ole ehtineet kerryttää yrittäjän 15 kuukauden työssäoloehdotusta. Jos haluat lisätietoa työssäoloehdotushyvätyksestä, ota yhteys toimistoomme puh. 09 2535 3100 ja kartoita oma tilanteesi.

Poissa työmarkkinoilta

Henkilön katsotaan olevan työmarkkinoilla, jos hän on työllistynyt työttömyysturvalain tarkoittamassa yritystoiminnassa tai palkkatyössä tai ollut työnhakijana työvoimatoimistossa. Jos yrittäjä on ilman hyväksyttävää syytä ollut poissa työmarkkinoilta yli kuusi kuukautta, hän menettää ansiopäivärahaoikeutensa. Hyväksyttävää syytä työmarkkinoilta poissaoloon on esimerkiksi sairaus, äitiysloma tai päätoiminen opiskelu.

4.2 Yrittäjän työttömyyspäivärahan määrittely

Yrittäjäpäivärahan perusteena oleva työtulo

Yrittäjän päiväraha määritellään hänen kassaan valitseman työtulon perusteella, joka saa olla enintään lakisääteisen eläkevakuutus työtulon suuruinen. Mukaan määrittelyyn otetaan ne kuukaudet, joihin yrittäjän vahvistettu eläkevakuutus tulo on vähintään laissa säädetyn alarajan suuruinen. Alaraja on

- 12 420,00 euroa (v. 2016)
- 12 325,55 euroa (v. 2015)
- 8 520,00 euroa (v. 2014)

Jos AYT-kassaan valittu työtulo on vaihdellut, päiväraha määritellään työttömyyttä edeltäneiden 15 kuukauden työtulojen kuukausikeskiarvon perusteella.

Eläkevakuutus tulo ja AYT-kassan työtulo ilmoitetaan vuosityötulona. Päivärahaa laskettaessa vuosityötulo jaetaan 12 kuukaudella kuukausituloksi. Kuukausitulosta saadaan päiväpalkka jakamalla se 21,5 työpäivällä.

20 prosentin sääntö

Päivärahan määrittelyssä otetaan huomioon työtulo-
tasojen kuukausikeskiarvo työttömyyttä edeltäneiden
15 kuukauden ajalta. Tuona aikana työtulossa voidaan
työttömyysturvalain mukaan ottaa huomioon enintään
20 % korotus. Jos kassan työtuloa nostaa enemmän kuin
20 %, korotettua tasoa tulee ylläpitää vähintään 15 kuu-
kautta, jotta myös 20 % ylittävä osuus otetaan ansio-
päivärahan perusteeksi.

► Esimerkki 20 prosentin säännöstä:

Jäsen on liittynyt kassaan 1.1.2015. Ajalla 1.1.-31.12.2015
kassan valittu työtulo on ollut 20 000 €/vuosi.

Jäsen on korottanut 1.1.2016 alkaen kassaan valitun
työtulonsa tasolle 30 000 €/vuosi.

a) Jos jäsen jää työttömäksi ennen kuin korotuksesta
kulunut 15 kk, esim. 1.4.2016 lähtien, työtulo on ollut
3 kk tasolla 30 000 € ja edeltävät 12 kk tasolla
20 000 €, joka on 20 %:lla korotettuna
24 000 €/vuosi.

Päivärahan perusteena oleva kuukausitulo lasketaan
tällöin seuraavasti:
 $[12 \times (20\,000 \text{ €}/12) + 3 \times (24\,000 \text{ €}/12)] / 15 =$
1 733,33 €

b) Jos jäsen jää työttömäksi aikaisintaan 15 kuukauden
kuluttua työtulon korotuksesta, esim. 1.4.2017
alkaen, työtulo on ollut tasolla 30 000 €/vuosi koko
työttömyyttä edeltäneen 15 kk:n ajan.
Päivärahan perusteena oleva kuukausitulo on tällöin:
 $30\,000 \text{ €} / 12 = 2\,500 \text{ €}$

Osa-aika- tai osatyökyvyttömyyseläkkeeltä työttömäksi

Osa-aikaeläkkeellä tai osatyökyvyttömyyseläkkeellä ole-
van yrittäjän jäädessä työttömäksi hänen päivärahan
määräytyy ennen eläkettä vallinneen tilanteen (täyden
työtulotason) mukaisesti edellyttäen, että jäsen on täyt-
tänyt AYT-kassassa yrittäjän työssäoloehdon eläkkeelle
jäädessään.

Jos AYT-kassan jäsen siirtyy osa-aikaeläkkeelle, hänen tulee
ottaa yhteys kassaan työtulo- ja jäsenmaksukysymysten
selvittämiseksi.

Jos osa-aikaeläkkeellä oleva yrittäjä jää työttömäksi,
osa-aikaeläkkeen maksu päättyy. Osatyökyvyttömyyseläke
vähennetään päivärahasta, jos sen maksaminen jatkuu
työttömyysaikana.

Yrittäjäpäivärahan suuruus

Ansiosidonnainen päiväraha koostuu

- perusosasta
- ansio-osasta
- mahdollisesta lapsikorotuksesta ja
- mahdollisesta korotusosasta

Perusosan suuruus vuonna 2016 on 32,68 €/päivä.
Ansio-osa on 45 % päiväpalkan ja perusosan erotukses-
ta. Jos vuosityötulo ylittää 37 255,20 €, ansio-osa on sen
ylimenevältä osalta 20 %.

Lapsikorotuksia maksetaan, jos huollettavana on alle
18-vuotiaita lapsia. Jos huollettavat eivät ole omia lapsia,
päiväraha hakemukseen liitetään ote talonkirjasta tai muu
luotettava selvitys. Lapsikorotukset vuonna 2016 ovat:

- yhdestä lapsesta 5,27 €/päivä
- kahdesta lapsesta 7,74 €/päivä
- kolmesta tai useammasta lapsesta 9,98 €/päivä

► Esimerkki päivärahan laskemisesta

Yrittäjä on vakuuttanut itsensä AYT-kassassa 20 000
euron vuosityötulosta ja hänellä on kaksi lasta.

Kuukausitulo = $20\,000 \text{ €} / 12 \text{ kk} = 1\,666,67 \text{ €}/\text{kk}$

Päiväpalkka = $1\,666,67 \text{ €} / 21,5 = 77,52 \text{ €}$

Ansio-osa = $(45/100) * (77,52 \text{ €/pv} - 32,68 \text{ €/pv}) =$
20,19 €

Ansio- ja lapsikorotus
Ansio- ja lapsipäiväraha = perusosa + ansio-osa + lapsikorotus
Ansio- ja lapsipäiväraha = $32,68 \text{ €/pv} + 20,19 \text{ €/pv} + 7,74 \text{ €/pv}$
= 60,61 €/pv

Maksettava päiväraha lapsikorotuksineen saa kuitenkin
olla enintään 90 % päiväpalkasta.

► **AYT-kassan verkkosivustolla on päivärahalaskuri, jolla voit laskea päivärahasi (myös korotetun päivärahan) tarkan suuruuden eri työtuloilla.**

Yrittäjäpäivärahan korotettu ansio-osa

Yrittäjäpäivärahaa saavalla henkilöllä on oikeus korotet-
tuun ansio-osaan vain työllistymistä edistävän palvelun
ajalta (ks. luku 9). Korotettua ansio- ja lapsipäivärahaa maksetaan
enintään 200 päivän ajalta riippumatta siitä, maksetaanko
täyttä vai soviteltua etuutta.

Korotettu ansio-osa on 58 % päiväpalkan ja perusosan
erotuksesta. Jos vuosityötulo ylittää 37 255,20 €, korotettu
ansio-osa on sen ylimenevältä osalta 35 %.

4.3 Palkansaajan työssäoloehtoon perustuva päiväraha

AYT-kassa voi maksaa päivärahaa myös yrittäjyyttä edeltäneen palkkatulon perusteella. Tätä päivärahaa kutsutaan palkansaajan jälkisuojapäivärahaksi.

Palkansaajan jälkisuojapäivärahaa maksetaan henkilölle

- joka ei ole täyttänyt yrittäjän työssäoloehdot AYT-kassassa
- joka on toiminut yrittäjänä alle 18 kuukautta ja
- jonka palkansaajan työssäoloehto on voimassa

Palkansaajan jälkisuojapäivärahaa koskevat samat säädökset huolimatta siitä, maksaako jälkisuojapäivärahan palkansaajakassa vai AYT-kassa. Päivärahaa haetaan aina siitä kassasta, jonka jäsenenä henkilö on työttömäksi jäädessään.

4.4 Päivärahan enimmäismaksuaika

Päivärahaa on oikeus saada viiden arkipäivän mittaisen omavastuuajan jälkeen. Päivärahaa maksetaan viideltä päivältä viikossa enintään 500 päivältä. Jos jäsen on saanut välittömästi ennen yrittäjyyden aloittamista päivärahaa palkansaajakassasta, AYT-kassasta voidaan maksaa hakijalle työttömyyspäivärahaa aiemman kassan maksamat päivät mukaan lukien yhteensä enintään 500 päivää.

Jos ansiopäivärahan hakijalla on työhistoriaa alle kolme vuotta, AYT-kassa maksaa ansiopäivärahaa enintään 400 päivältä ja sen lisäksi 100 päivän ajalta peruspäivärahan suuruista päivärahaa.

Jos hakija kieltäytyy TE-toimiston tarjoamista aktiivitoimista tai keskeyttää tällaisen työllistymistä edistävän palvelun ensimmäisen 250 päivärahopäivän aikana ilman hyväksyttävää syytä, maksettava ansio-osa lyhenee 100 päivällä, ellei hänelle ole maksettu työllistymistä edistävän palvelun ajalta korotettua ansiopäivärahaa vähintään 40 päivältä ensimmäisen 250 päivärahopäivän aikana.

Jos ansio-osan enimmäismaksuaikaa on lyhennetty, AYT-kassa maksaa ansiopäivärahaa peruspäivärahan suuruisena viimeisen 100 tai 200 päivän ajalta.

Yrittäjäpäivärahaa saavalla hakijalla ei ole oikeutta 500 päivän jälkeen ns. lisäpäiviin. Jos yrittäjän 500 päivän enimmäismäärä täyttyy ja työttömyys kuitenkin vielä jatkuu, hän voi hakea peruspäivärahan (32,68 €/pv) suuruista työmarkkinatukea Kelasta.

4.5 Ei oikeutta työttömyyspäivärahaan

Jos työttömyyspäiväraha-oikeuden edellytykset eivät täyty, henkilöllä voi kuitenkin olla oikeus peruspäivärahaan tai työmarkkinatukeen. Nämä etuudet ovat samansuuruisia (32,68 €/päivä vuonna 2016) ja niiden hakemisesta voi tiedustella Kelan toimipisteistä.

Yleensä yrittäjän kannattaa jäädä AYT-kassan jäseneksi vaikka hänen työssäoloehdonsa ei olisikaan täyttynyt. Jos yritystoiminta myöhemmin jatkuu, voidaan yrittäjyysajat laskea yhteen uutta työssäoloehdot tarkasteltaessa. Palkkatyöhön lähtevän kannattaa heti palkkatyön alettua siirtyä palkansaajakassan jäseneksi.

5.

JÄLKISUOJAOIKEUS JA PÄIVÄRAHA

Työttömyysturvajärjestelmässä yrittäjätystä voi vakuuttaa itsensä yrittäjäkassassa ja palkkatyöstä palkansaajakassassa. Jos palkansaajasta yrittäjäksi siirtyvä haluaa säilyttää ansioturvansa voimassa ilman katkoksia, hänen tulee liittyä AYT-kassaan kolmen kuukauden sisällä yritystoiminnan aloittamisesta. Yrittäjästä palkansaajaksi siirtyvän henkilön kannattaa puolestaan liittyä palkansaajakassaan heti hänen siirryttyään yrittäjästä palkansaajaksi.

▶ **Työttömyyspäivärahaa haetaan siitä kassasta, jonka jäsen henkilö on työttömyyden alkaessa.**

Työttömänä ei yleensä täytä työttömyyskassan liittymisedellytystä, joten työttömyysaikana kassaa ei voi enää vaihtaa. Jos työttömänä ottaa vastaan osa-aikaisenkin palkkatyön, voi liittyä palkansaajakassaan jatkaen sovitellun päivärahan hakemista sieltä.

5.1 Palkansaajasta yrittäjäksi

Palkansaajasta yrittäjäksi ryhtyvällä on mahdollisuus katkottomaan työttömyysturva-oikeuteen. Katkoton työttömyysturva toteutuu palkansaajan jälkisuojan avulla. Yrittäjän työssäoloehdosta on kerrottu tarkemmin kapaleessa 4.1.

Jälkisuojan siirtymisen edellytyksenä on, että henkilö:

- liittyy kassaan kuukauden sisällä palkansaajakassasta eroamisesta. Lisäksi edellytetään, että jäsenmaksut palkansaajakassaan on maksettu eropäivään saakka. Kassasta erotetulla ei ole oikeutta palkansaajan jälkisuojaan.
- on ehtinyt kerryttää palkansaajan työssäoloehdon palkansaajakassassa. Työssäoloehdon tulee lisäksi olla voimassa työttömäksi jäädessä.

Palkansaajan jälkisuoja

Palkansaajakassasta yrittäjäkassaan siirtynyt henkilö voi siirtää palkansaajan työssäoloehdon kokonaisuudessaan mukanaan yrittäjäkassaan niin sanotun jälkisuojan avulla. Jälkisuojalla tarkoitetaan henkilön oikeutta saada palkansaajana ansaittua päivärahaa AYT-kassasta hänen jäädessään työttömäksi ennen kuin yrittäjän työssäoloehto on täytynyt ja toimittuaan yrittäjänä alle 18 kuukautta.

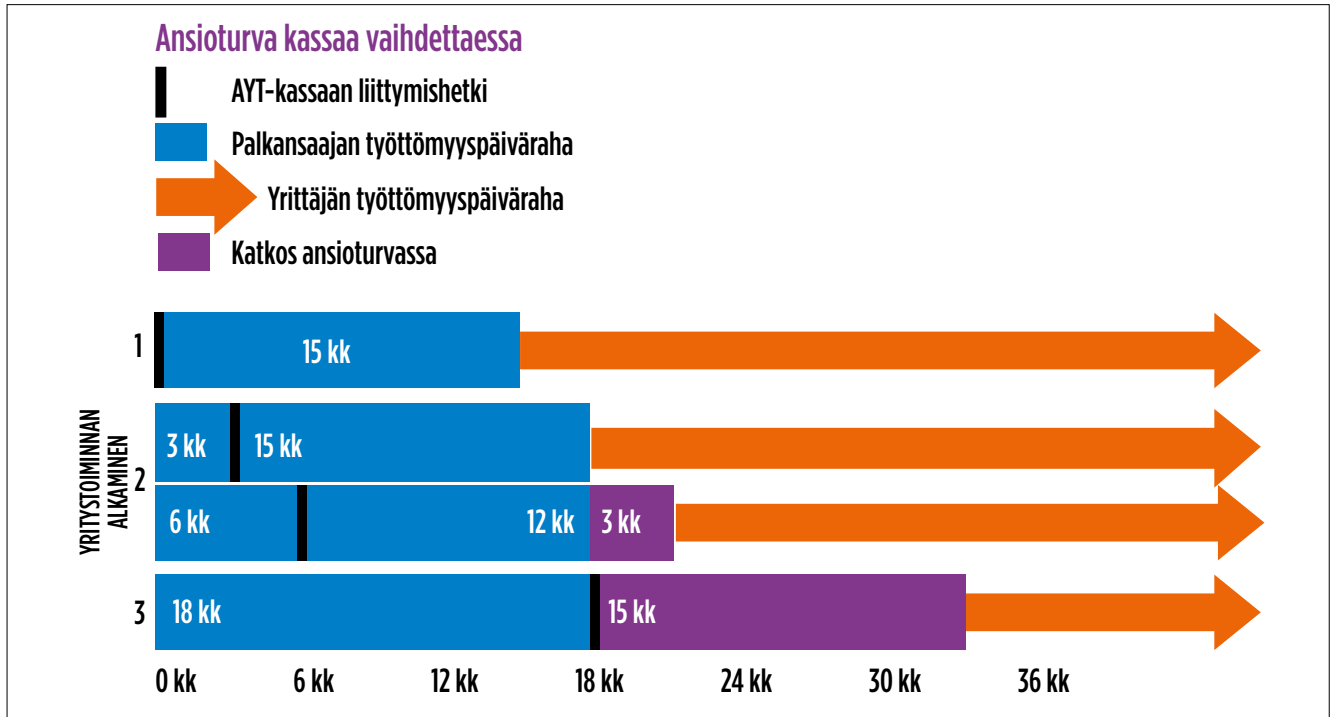
Jos yritystoiminnan aloittaa saadessaan työttömyyspäivärahaa palkansaajakassasta, jälkisuojaoikeus koskee palkansaajakassasta jäljellä olevia päiviä.

- Jos henkilö on saanut palkansaajakassasta päivärahaa 400 päivältä, jälkisuoja koskee jäljellä olevia 100 päivää (ja mahdollisia lisäpäiviä).
- Jos henkilö on saanut työttömyyspäivärahaa täydet 500 päivää, jälkisuojan perusteella ei voida maksaa päivärahaa.
- Jos henkilö ryhtyy yrittäjäksi välittömästi palkkatyön päätyttyä ja on kerryttänyt palkansaajan työssäoloehdon, hän saa jälkisuojan perusteella päivärahaa enimmäismaksuajan (500 päivää). Jos henkilö ei ole saanut työttömyyspäivärahaa palkansaajakassasta välittömästi ennen yritystoiminnan aloittamista, edellytetään, että palkansaajan työssäoloehto täyttyy 28 työttömyyttä välittömästi edeltävän kuukauden tarkastelujaksolla. Tarkastelujakso alkaa siitä päivästä, jolloin henkilö on yritystoiminnan päättymisen jälkeen ilmoittautunut työnhakijaksi.

Palkansaajan jälkisuojaan saattaa sisältyä myös oikeus korotettuun työttömyyspäivärahaan pitkän työhistorian perusteella sekä mahdollisesti myös oikeus palkansaajan lisäpäiviin.

- ▶ **Kassaan liittymisen ajankohta vaikuttaa työttömyyspäiväraho-oikeuteen. Katkottoman ansioturvan saa ainoastaan liittymällä AYT-kassaan kolmen kuukauden sisällä yritystoiminnan aloittamisesta. Jos yrittäjä ei ole ehtinyt liittyä AYT-kassaan kolmen kuukauden sisällä yritystoiminnan aloittamisesta, kannattaa kuitenkin liittyä mahdollisimman nopeasti, jotta katkos ansioturvassa on mahdollisimman lyhyt.**

Esimerkkejä palkansaajan jälkisuojasta eri tilanteissa.

1. Henkilö liittyy AYT-kassaan heti yrittäjäksi ryhtymisestä ja palkansaajakassasta eroamisesta

Yrittäjä voi siirtää AYT-kassaan jälkisuojaoikeutensa eli oikeutensa palkansaajaperusteiseen työttömyyspäivärahaan. Jälkisuojaoikeus on voimassa, kunnes yrittäjän työssäoloehto (15 kk) täyttyy, kuitenkin enintään 18 kuukauden ajan yrittäjäksi ryhtymisestä lukien. Työttömyysturvaan ei tule katkosta.

2. Henkilö liittyy AYT-kassaan kolmen / kuuden kuukauden sisällä yrittäjäksi ryhtymisestä

Kolmen kuukauden sisällä

Jos palkansaajakassan jäsen liittyy AYT-kassaan kolmen kuukauden sisällä yrittäjäksi ryhtymisestä, jälkisuojaoikeus on voimassa kunnes yrittäjän työssäoloehto täyttyy, kuitenkin enintään 18 kuukauden ajan yrittäjäksi ryhtymisestä lukien. Työttömyysturvaan ei tule katkosta.

Kuuden kuukauden sisällä

Tässä tilanteessa jälkisuoja on voimassa 18 kuukauden ajan yrittäjäksi ryhtymisestä lukien. Jälkisuojaoikeuden päätyttyä ansioturva-oikeuteen tulee kolmen kuukauden mittainen katkos, koska yrittäjän 15 kuukauden pituinen työssäoloehto ei ehdi täyttyä jäljellä olevana jälkisuoja-aikana.

3. Henkilö jää palkansaajakassan jäseneksi

Jos henkilö jää palkansaajakassan jäseneksi, hänellä on 18 kuukauden jälkisuojaoikeus palkansaajaperusteiseen työttömyyspäivärahaan. Toimittuaan yrittäjänä vähintään 18 kuukautta hänen on erottava palkansaajakassasta ja hän menettää oikeutensa työttömyyspäivärahaan. Jos hän liittyy AYT-kassaan vasta tällöin, hänen tulee kerryttää AYT-kassan jäsenyysaikana 15 kuukauden mittainen yrittäjän työssäoloehto saadakseen työttömyyspäivärahaa.

- ▶ **Jälkisuojan edellytyksenä on, että henkilö on liittynyt AYT-kassaan kuukauden sisällä palkansaajakassasta eroamisesta.**

5.2 Yrittäjästä palkansaajaksi

Yrittäjän jälkisuoja

Jos AYT-kassassa työssäoloehdon täyttänyt henkilö on siirtynyt palkansaajakassaan ja jäänyt työttömäksi ennen kuin hänen palkansaajan työssäoloehdonsa on täyttynyt, hän voi saada palkansaajakassasta AYT-kassassa valittuun työtuloon perustuvaa työttömyyspäivärahaa. Tämä yrittäjän jälkisuoja on voimassa siihen asti kunnes palkansaajan työssäoloehto täyttyy.

Yrittäjän jälkisuojapäivärahan edellytyksenä on lisäksi, että yrittäjän työssäoloehto on voimassa henkilön jäädessä työttömäksi. Työssäoloehdon tulee lisäksi täytyä työttömyyttä välittömästi edeltäneen 48 kuukauden tarkastelujakson aikana.

Yrittäjän jälkisuojan edellytyksenä on lisäksi, että henkilö liittyy palkansaajakassaan kuukauden sisällä AYT-kassasta eroamisesta ja että hänen jäsenmaksunsa on maksettu kassan sääntöjen edellyttämällä tavalla eropäivään saakka. Kassasta erotetulla ei ole oikeutta yrittäjän jälkisuojaan.

Jos henkilö on saanut AYT-kassasta työttömyyspäivärahaa yrittäjän työssäoloehdon perusteella, jälkisuojaoikeus koskee AYT-kassasta jäljellä olevia päiviä.

6.

JOS JÄÄT TYÖTTÖMÄKSI

6.1 Työnhakijaksi työ- ja elinkeinotoimistoon

AYT-kassa maksaa työttömyyspäivärahaa työttömälle henkilölle, joka on ilmoittautunut TE-toimistoon työnhakijaksi ja täyttää työssäoloehdon. Työssäoloehdosta on kerrottu tarkemmin oppaan kappaleessa 4.1.

TE-toimisto suosittelee, että työttömäksi työnhakijaksi rekisteröidyttyisiin ensisijaisesti TE-toimistojen Oma Työnhaku-verkkopalvelussa (www.te-palvelut.fi). Muista ilmoittautuessasi merkitä olevasi AYT-kassan jäsen. Näin varmistat, että TE-toimiston lausunto tulee oikeaan kassaan.

Ilmoittautumisen jälkeen TE-toimisto tutkii, onko yritys-toiminta tai työllistyminen yrittäjänä päättynyt. Tämän jälkeen TE-toimisto antaa kassalle asiasta sitovan työvoimapoliittisen lausunnon. Kassa ei voi koskaan maksaa päivärahaa vastoin TE-toimiston lausuntoa. Päivärahan saannin työvoimapoliittisista edellytyksistä on kerrottu tarkemmin luvussa 3.

TE-toimistoon tulee tarvittaessa toimittaa yritystoiminnan päättymiseen liittyviä asiakirjoja. Lisätietoa asiakirjoista saat TE-toimistosta. Yritystoiminnan päättymisen voit osoittaa esimerkiksi seuraavilla asiakirjoilla:

- todistus eläkevakuutuksen lopettamisesta
- sopimus yhtiön purkamisesta
- kauppakirja, jos yritys tai osa siitä on myyty
- todistus konkurssiin tai selvitystilaan asettamisesta
- alv-rekisteriin riittää ilmoitus yritystoiminnan keskeyttämisestä
- todistus työnantajarekisteristä poistamisesta
- todistus yrityksen vuokrasopimuksen tai muiden sopimusten päättymisestä
- todistus toimeksiantosuhteen päättymisestä ja esimerkiksi kirjanpitäjän todistus toimeksiantajien lukumäärästä (palkansaajaan rinnastettava yrittäjä)
- päätös sairauspäiväraha-oikeuden päättymisestä, sekä todistus työkyvyttömyyseläkkeen hakemisesta
- lomautusilmoitus ja todistus, josta ilmenee, että yrityksestä on kuluneen vuoden aikana ollut lomautettuna myös muita työntekijöitä

Työttömyyspäivärahaa saadakseen työnhaun tulee olla voimassa katkotta. Työttömyysetuutta ei voi saada siltä ajalta, jolloin työnhaku ei ole ollut voimassa. Työnhaun uusiminen hoidetaan aina TE-toimistossa heidän ohjeidensa mukaan.

Lisätietoja työvoimapoliittiseen lausuntoon liittyvistä asioista sekä työnhausta saat työhallinnon valtakunnallisesta työttömyysturvaneuvonnasta puh. 0295 020 700.

- ▶ **Työnhakijan täytyy olla valmis vastaanottamaan TE-toimiston tarjoamaa, omaa työkykyään vastaavaa työtä.**

Työnhaku tilapäisen ulkomaanmatkan tai loman ajalta

Työnhakijan ei ole välttämätöntä ilmoittaa TE-toimistoon tilapäisistä ulkomaanmatkoistaan, kunhan hän pystyy vastaanottamaan hänelle mahdollisesti tarjotun työn tai TE-toimiston tarjoaman työllistymistä edistävän palvelun kohtuullisen ajan kuluessa.

Työnhakijan vastuulla on tarkistaa, että hänen TE-toimistoon antamansa yhteystiedot ovat voimassa myös ulkomaanmatkan ajan. Jos työnhakija haluaa lomaila olematta TE-toimiston tavoitettavissa, hän voi ilmoittaa TE-toimistoon pitävänsä lomaa. Tällöin hänelle ei tehdä työtarjouksia eikä hän voi saada työttömyyspäivärahaa. Hakijan tulee olla työmarkkinoiden käytettävissä ja ilmoittaa hakemuksessa olevansa työtön, jotta päivärahaa voidaan maksaa.

6.2 Päivärahan hakeminen ensimmäistä kertaa

Hakemuslomakkeita on saatavilla verkossa www.ayt.fi sekä TE-toimistoista. Päivärahaa haetaan kassasta aina takautuvasti. Etukäteen haettua aikaa ei voida maksaa.

Ensimmäisen hakemuksen voit toimittaa kassalle oltuasi TE-toimistossa työttömänä työnhakijana vähintään neljä viikkoa. Hakemus tulee toimittaa kassaan viimeistään kolmen kuukauden sisällä työttömäksi jäämisestä.

Jos olet kuulunut palkansaajakassaan välittömästi ennen yrittäjäksi ryhtymistä, merkitse hakemukseen myös edellisen työttömyyskassasi nimi.

Ensimmäisen hakemuksen liitteet

TE-toimisto ei lähetä sinne toimitettuja asiakirjoja kassalle. Ensimmäiseen hakemukseen on liitettävä:

- **todistus eläkevakuutuksen vahvistetun työtulon tasosta ja eläkevakuutusmaksujen maksamisesta yleensä neljän vuoden ajalta ennen työttömäksi jäämistä**
Pyydä todistus omasta eläkevakuutusyhtiöstäsi. Todistuksesta tulee käydä ilmi eläkevakuutuskesi vahvistettu työtulo vuosittain eriteltynä. Todistuksesta tulee ilmetä myös, mihin saakka eläkevakuutusmaksut on maksettu.
- **myyntivoittolaskelma liitteineen** (ks. luku 8)
Työttömäksi jääneen henkilön tulee aina tehdä selvitys yritystoiminnan taloudellisesta tilanteesta lopettamishetkellä (ns. myyntivoittolaskelma). Laskelma on toimitettava kassalle, jos olet työskennellyt yrittäjänä yli 18 kuukautta ennen työttömäksi jäämistä vaikka mitään myyntivoittoa ei sinulle jäisikään. Jos olet itse omistanut yrityksen osakkeita tai osuuksia ja yritystoiminta on päättynyt, lomakkeen liitteeksi on aina toimitettava vähintään viimeisen täyden tilikauden tase tai omaisuusluettelo. Muista liitteistä kerrotaan tarkemmin kappaleessa 8.3 sekä lomakkeen täyttöohjeissa.
- **verokortti**
AYT-kassa saa yleensä veroprosentin suoraan verottajalta. Jos haluat muutoksen pidätysprosenttiin, toimita kassalle alkuperäinen muutosverokortti etuutta varten. Lisätietoja etuuksien verotuksesta on kappaleessa 7.4.
- **selvitys muista sosiaalietuuksista**
Jos saat sosiaalietuutta, kuten eläkettä, kotihoidontukea tai vastaavaa etuutta, liitä siitä hakemukseen todistus. Jos puolisoosi saa kotihoidontukea, sinun tulee ilmoittaa myös siitä kassalle. Etuuksien vaikutuksen työttömyyspäivärahaan voit tarkistaa luvusta 11.

- **palkkatodistus ja irtisanomisilmoitus**
Jos haet päivärahaa palkansaajan jälkisuojan perusteella, toimita kassalle palkkatodistus sekä kopio irtisanomisilmoituksesta. Palkkatodistuksesta tulee käydä ilmi ennakonpidätyksen alainen ansio vähintään 26 kalenteriviikolta välittömästi ennen yrittäjäksi ryhtymistä. Palkkatodistuksessa tulee olla eriteltyinä lomarahat, lomakorvaukset, palkatomat poissaolot, osa-palkkaiset sairauslomat, ero-raha ja muut taloudelliset etuudet. Palkkatodistuslomakkeen saat verkossa osoitteessa www.tyj.fi (kohta: lomakkeet).

Muista tarkistaa, että:

- olet täyttänyt lomakkeen kaikki kohdat
- olet tehnyt merkinnän jokaisen hakujakson päivän osalta
- olet ilmoittanut hakemuksessa puhelinnumeron, josta sinut on helppo tavoittaa
- hakemuksen mukana ovat kaikki tarvittavat liitteet
- olet päivännyt ja allekirjoittanut hakemuslomakkeen

Sinun kannattaa toimittaa hakemus kassalle vasta, kun TE-toimisto on antanut lausunnon työttömyydestäsi. Kassa ei voi koskaan maksaa päivärahaa ilman työvoimapoliittista lausuntoa. Muista kuitenkin, että päiväraha-hakemus tulee toimittaa kassalle kolmen kuukauden sisällä työttömäksi jäämisestä.

6.3 Jatkohakemukset

Kun olemme maksaneet ensimmäiset päivärahasi, lähetämme sinulle maksuilmoituksen, jonka mukana on jatkohakemuslomake. Täytä jatkohakemus takautuvasti vähintään neljältä viikolta ja toimita se AYT-kassalle. Etukäteen haettua aikaa ei voida käsitellä.

Sinun kannattaa säilyttää maksuilmoitusosa, sillä sille voi olla käyttöä myöhemmin asioidessasi esimerkiksi verottajan kanssa.

Voit täyttää jatkohakemuksen kätevästi myös AYT-kassan verkkosivustolla eAsioinnissa kohdassa Sähköinen asiointi, johon kirjaudutaan verkkopankkitunnuksilla. eAsioinnissa täytetty päiväraha-hakemus saapuu kassaan yleensä tunnin sisällä sen hyväksymisestä. Tarvittaessa eAsiointipalvelun kautta on mahdollista toimittaa kassalle myös päiväraha-hakemuksen liitteet.

7.

MAKSU- JA KÄSITTELYKÄYTÄNTÖ

7.1 Hakemusten käsittelyaika

Ensimmäinen hakemus

Ensimmäisen päivärahahakemuksen käsittely kestää yleensä kahdesta neljään viikkoa. Yleensä asian käsittely vie eniten aikaa TE-toimistossa. AYT-kassa ei voi käsitellä päivärahahakemusta ennen kuin työvoimaviranomainen on antanut asiasta lausuntonsa, joten paperit kannattaa toimittaa TE-toimistoon pikaisesti.

Työttömyyspäivärahan lyhin maksujakso on neljä kalenteriviikkoa.

Jatkohakemukset

Jatkohakemukset pyritään käsittelemään viimeistään niiden saapumista seuraavana työpäivänä. Jos hakemuksen käsittelyyn tarvitaan lisätietoja, hakemus käsitellään, kun lisätiedot ovat saapuneet kassalle.

Työttömyyspäivärahan maksupäivät ovat tiistai, keskiviikko ja perjantai. Poikkeuksen muodostavat arkipyhät. Etuudet maksetaan takautuvasti.

Mahdollisista maksuaikataulumuutoksista ilmoitetaan AYT-kassan verkkosivustolla osoitteessa www.ayt.fi.

- ▶ **Hakemuksen käsittelyä nopeuttaa se, että kaikki tarvittavat liitteet ovat hakemuksen mukana. Jos kassa pyytää sinulta lisäselvitystä, toimita selvitys kassaan 14 vuorokauden kuluessa kirjallisen selvityspyynnön päiväyksestä.**

7.2 Työttömyyspäivärahan maksamisen siirtyminen tai estyminen

Siirtyminen

Päivärahan maksamisen alkaessa pidätettävä omavastuu-aika siirtää yleensä työttömyyspäivärahan maksamisen alkamisajankohtaa. Omavastuu-aika pidätetään yleensä aina, kun päivärahan enimmäismaksuaika alkaa alusta. Omavastuu-aika on viisi kokonaan työtöntä arkipäivää, eikä siltä ajalta makseta työttömyyspäivärahaa. Jos henkilö osallistuu TE-toimiston kanssa sovittuun työllistymistä edistävään palveluun omavastuu-aikana, hänelle maksetaan työttömyyspäivärahaa myös omavastuuajalta.

Yritystoiminnan lopettamisen yhteydessä yrittäjälle jäänyt myyntivoitto voi siirtää päivärahan maksun alkamista enintään 24 kuukaudella. Myyntivoiton jaksottamisesta on kerrottu tarkemmin luvussa 8. Myyntivoitto jaksotetaan yleensä yritystoiminnan lopettamishetkestä lähtien, ennen omavastuuajan pidättämistä.

Ajalta, jolta henkilö saa esimerkiksi irtisanomisajan palkkaa, erorahaa tai vastaavaa korvausta, hänellä ei ole oikeutta työttömyyspäivärahaan.

TE-toimisto voi asettaa työvoimapolitiittisesti moitittavasta menettelystä henkilölle korvauksettoman määräajan (karenssi). Työttömyyspäivärahaa ei makseta karenssiajalta. Työvoimapolitiittisesti moitittavia menettelyjä ovat esimerkiksi

- työstä eroaminen tai tarjotusta työstä kieltäytyminen
- työllistymistä edistävästä palvelusta kieltäytyminen tai palvelun keskeyttäminen
- työllistymissuunnitelman laatimisesta tai toteuttamisesta kieltäytyminen

Jos TE-toimiston asettama karenssi perustuu siihen, että hakija on kieltäytynyt työllistymistä edistävästä palvelusta tai keskeyttänyt tällaisen palvelun ensimmäisen 250 päivärahapäivän aikana ilman hyväksyttävää syytä, AYT-kassan maksama ansio-osa lyhenee 100 päivällä. Tällaisessa tilanteessa hakijalle maksetaan päivärahan ansio-osaa siis enintään 400 tai 300 päivän ajalta. Ansio-osa ei kuitenkaan lyhene, jos hakijalle on maksettu työllistymistä edistävän palvelun ajalta korotettua ansiopäivärahaa vähintään 40 päivältä ensimmäisen 250 päivärahapäivän aikana. Hakijan kannattaa tällaisessa tilanteessa huomata, että jos TE-toimiston karenssi lyhentää ansio-osaa, tästä (karenssipäätöksestä) on tehtävä valitus jo nyt eikä enää lyhenty-

neen ansio-osan johdosta annettavasta päätöksestä. Katso lisää päätöksistä ja niistä valittamisesta kappaleesta 7.3.

Työttömyyspäivärahaa maksetaan kuitenkin yleensä työllistymistä edistävien palvelujen ajalta karensiajasta huolimatta.

Estyminen

Päivärahan maksaminen voi tietyissä tilanteissa estyä kokonaan. Päivärahan maksamisen estävät kokonaan esimerkiksi seuraavat seikat

- ikä (päivärahaa voidaan maksaa normaalisti 17-65-vuotiaille ja vain poikkeustilanteissa 65-68-vuotiaille)
- päätoiminen opiskelu, josta ei ole sovittu työllistymissuunnitelmassa
- päätoiminen työllistyminen yritystoiminnassa
- TE-toimistoon ilmoittautumisen laiminlyönti ja eräät sosiaalietuudet (ks. kappale 11.3)

7.3 Päätökset ja niistä valittaminen

AYT-kassan tekemät jäsenyys- ja päivärahapäätökset ovat valituskelpoisia ja sisältävät valitusohjeen. Kirjallinen valitus tulee toimittaa kassalle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta. Päätös katsotaan saadun tiedoksi viimeistään seitsemäntenä päivänä sen postittamisesta. AYT-kassa lähettää valitukset muutoksenhakuelimille. Työttömyysturva-asioissa valitusasteita on kaksi: työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta ja vakuutus-oikeus.

Päivärahan maksamisen saattaa estää mm. TE-toimiston lausunto. TE-toimiston lausunto jäsenen päiväraha-oikeudesta on kassaa sitova. Jos lausunto on kielteinen, päivärahaa ei voida maksaa. Tällöin kassa toimittaa jäsenelle asiasta hylkäävän päätöksen.

- ▶ **TE-toimiston lausunnosta ei voi valittaa vaan vasta kassan antamasta päätöksestä, joka on annettu lausunnon perusteella.**

Jos valitus koskee työvoimaviranomaisen lausuntoon perustuvaa päätöstä, AYT-kassa toimittaa valituksen kyseiseen TE-toimistoon työvoimapolitiittisen lausunnon tarkistamista varten.

Kun TE-toimisto toimittaa kassalle lausuntonsa valituksesta, AYT-kassa antaa valituksesta vielä oman lausuntonsa. Valitus liitteineen sekä molemmat lausunnot toimitetaan työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan käsittelyyn ja tiedoksi valittajalle.

Jos valittaja on tyytymätön työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan antamaan päätökseen, hän voi hakea siihen muutosta valittamalla vakuutus-oikeuteen.

Valituksen käsittely valitusasteissa saattaa kestää useista kuukausista aina vuoteen saakka.

Kassa ei saa tietoja valituksen käsittelyaikataulusta. Asian etenemisestä voi tiedustella suoraan kyseisestä valitusasteesta.

Ensimmäinen valitusaste:

työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta
www.ttlk.fi

Toinen valitusaste:

vakuutus-oikeus
www.oikeus.fi/vakuutus-oikeus

7.4 Etuuksien verotus

AYT kassan maksamat etuudet ovat veronalaista tuloa. Verohallinto suosittelee, että työttömyysetuuksia saavat henkilöt hakisivat aina muutosverokortin etuutta varten, jotta ennakonpidätys saataisiin vastaamaan mahdollisimman hyvin lopullista verotusta ja jälkiveroilta vältyttäisiin. Etuutta varten annetun muutosverokortin ennakonpidätysprosentteja ei koroteta.

Muutosverokortti pitää toimittaa kassalle. Muutosverokorttia käytetään siitä päivästä lähtien, kun verokortti on saapunut kassalle. Kassan käyttämään pidätysprosenttiin saa halutessaan korotuksen ilmoittamalla siitä kassalle kirjallisesti.

Jos muutosverokorttia ei ole toimitettu, käytetään etuuden ennakonpidätyksessä verottajalta sähköisesti saatua palkkaa varten annettua veroprosenttia. Ennakonpidätys toimitetaan ilman voimassa olevaa muutosverokorttia kuitenkin aina vähintään 25 prosentin suuruisena.

Jos kassa ei ole saanut henkilöltä itseltään tai verohallinnolta verotustietoja, kassan on toimitettava ennakonpidätys verottajan vahvistaman taulukon mukaisesti.

- ▶ **AYT-kassa ilmoittaa tiedot maksetuista päivärahoista suoraan verottajalle. Säilytä AYT-kassalta saamasi maksuilmoitukset mahdollisia tarkistuksia varten.**

7.5 Viranomaisen perintä työttömyysetuudesta

Tietyissä tilanteissa viranomaisella on oikeus periä omaa saatavaansa hakijan työttömyysetuudesta. Tällaisia tilanteita ovat muun muassa ulosottoviranomaisen suorittama ulosmittaus, kunnan toimielimen suorittama ennakolta maksetun toimeentulotuen perintä työttömyysetuudesta tai Kelan suorittama perintä työttömyysetuuden lapsikorotuksesta. Viranomaisen tekee pyynnön suoraan työttömyyskassalle.

Kahden viimeksi mainitun osalta kassa kuulee hakijaa kirjallisesti ennen päätöksen tekemistä. Jos kassa maksaa hakijaa kuultuaan työttömyysetuuden tai sen osan viranomaiselle, hakija saa asiasta valituskelpoisen päätöksen.

7.6 Etuuksien takaisinperintä

Jos AYT-kassa on maksanut etuutta aiheuttomasti tai määrältään liian suurena, liikaa maksettu etuus on perittävä takaisin riippumatta liikamaksun syystä.

Toimenpiteet liikamaksun yhteydessä

Liikamaksun saajaa kuullaan kirjallisesti takaisinperintäasian yhteydessä, jolloin hänelle varataan mahdollisuus selvittää:

- onko päivärahaa maksettu aiheuttomasti
- aiheettoman maksun suuruus
- takaisinperinnän kohtuullisuus

Kuulemisen jälkeen asia käsitellään mahdollisimman pikaisesti AYT-kassassa. Liikamaksun saajalle toimitetaan kyseiseltä ajalta uudet valituskelpoiset päätökset ja liikaa maksettu suoritus joko kuitataan tulevista työttömyysetuuksista tai henkilölle toimitetaan pankkisiirto maksua varten.

Työttömyysetuuden periminen takautuvasti maksettavasta etuudesta

Työttömyyskassa saa periä perusteettomasti maksetun työttömyysetuuden takautuvasti suoritettavasta eläkkeestä, luopumiskorvauksesta, luopumistuesta, päivärahasta tai tapaturmaeläkkeestä.

Näin menetellään, jos henkilö on saanut työttömyysetuutta samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään takautuvasti kansaneläkettä tai eläkettä työ- tai virkasuhteen tai yrittäjätoiminnan perusteella, sukupolvenvaihdos- tai luopumiseläkettä, luopumiskorvausta, luopumistukea tai sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa, kuntoutusrahain mukaista kuntoutusrahaa, tapaturmavakuutuslain mukaista päivärahaa tai tapaturmaeläkettä. Jos henkilölle on myönnetty takautuvasti työkyvyttömyyseläke samalle ajalle, jolta hän on saanut työttömyysetuutta, työttömyyskassa saa periä perusteettomasti maksetun työttömyysetuuden määrän suoraan takautuvasti suoritettavasta eläkkeestä.

Jos peritty määrä ei kata työttömyysetuuden liikamaksua, jäljelle jäävä liikamaksu voidaan tietyin edellytyksin jättää perimättä. Tätä lainkohtaa sovelletaan vain sellaisessa työttömyysetuuden takaisinperintätilanteessa, jossa henkilölle myönnetään takautuvasti työkyvyttömyyseläke, osatyökyvyttömyyseläke, yksilöllinen varhaiseläke tai tapaturmavakuutuslainsäädännön mukainen eläke samalle ajalle, miltä hän on saanut työttömyysetuutta ja liikaa maksetun työttömyysetuuden määrä ylittää sen määrän, jonka työttömyyskassa on perinyt eläke- tai vakuutuslaitokselta.

Jos liikamaksun saaja ei maksa liikamaksua takaisin sovitulla tavalla eikä esitä perusteltua syytä maksamatta jättämiselle, työttömyyskassa antaa liikamaksun perinnän ulosottoviranomaisen tehtäväksi.

8.

MYYNTIVOITTO

Lain mukaan yritystoiminnan lopettamisen yhteydessä mahdollisesti saatu myyntivoitto siirtää päivärahan maksua enintään 24 kuukaudella. Kassalle on tehtävä selvitys myyntivoitosta päivärahaa haettaessa, jos hakija on toiminut yrittäjänä yli 18 kuukautta. Myyntivoiton selvittämistä varten on oma lomakkeensa, jonka voi tulostaa AYT-kassan verkkosivuilta www.ayt.fi tai sen voi tilata kassan toimistosta.

8.1 Selvityselvöllisyys

Sinun on annettava kassalle selvitys myyntivoitosta päivärahaa hakiessasi, jos

- olet toiminut yrittäjänä yli 18 kuukautta ja
- olet lopettanut yritystoiminnan (yritys on poistettu verottajan rekistereistä ja eläkevakuutus on lopetettu tai osakkeet on myyty tai luovutettu)

8.2 Tilanteet, joissa myyntivoittoa ei huomioida

Myyntivoittoa ei huomioida,

- jos et ole itse omistanut yrityksen osakkeita (perheenjäsenyrittäjä)
- jos olet toiminut yrittäjänä enintään 18 kuukautta
- jos yrityksesi viimeisen täyden tilikauden taseen loppusumma veloilla vähennettynä on ollut enintään 20 000 euroa. Sinun tulee tässä tilanteessa kuitenkin toimittaa yrityksen viimeisen täyden tilikauden tase tai allekirjoituksella vahvistettu omaisuusluettelo kassalle.
- jos yritystoimintasi ei ole päättynyt, mutta sinun työskentelysi yrityksessä on päättynyt tai keskeytynyt
  - työkyvyttömyyden
  - toimeksiantosuhteen päättymisen (palkansaajaan rinnastettavat yrittäjät)
  - toimintakauden päättymisen (sääolosuhteista johtuen kausiluonteiset yrittäjät)
  - yritystoiminnan edellytysten pysyväisluonteisen heikentymisen
  - tuotantosuunnan lopettamisen (vain yrittäjän perheenjäsenet, joiden oma omistusosuus yrityksestä viimeisen kahden vuoden aikana on ollut alle 15 %) tai
  - lomautuksen vuoksi (vain TyEL-vakuutetut yrittäjän perheenjäsenet, joiden oma omistusosuus yrityksestä viimeisen kahden vuoden aikana on ollut alle 15%)

Myyntivoittolaskelma on kuitenkin myös näissä tilanteissa täytettävä ja toimitettava kassalle allekirjoitettuna.

8.3 Myyntivoittolaskelman liitteet

Mahdollinen myyntivoitto huomioidaan, jos:

- yritystoiminta on kestänyt yli 18 kuukautta
- yrityksen viimeisen täyden tilikauden tase veloilla vähennettynä on yli 20 000 euroa ja
- yritystoiminta on päättynyt tai henkilö on luopunut omistusosuudestaan

Edellä mainituissa tilanteissa selvityslomakkeeseen on liitettävä vähintään:

- yrityksen tasetiedot viimeiseltä täydeltä tilikaudelta

Jos et ole ollut velvollinen tekemään tasetta, toimita kassalle allekirjoitettu omaisuusluettelo yritysomaisuuden arvosta. Selvitykseksi käy esimerkiksi kopio viimeisestä verottajalle tehdystä veroilmoituksesta tai oma selvityksesi yritystoiminnan luonteesta sekä luettelo yritysomaisuudesta.

Esimerkiksi hieroja, joka ei ole vuosittain ollut velvollinen toimittamaan verottajalle tasetta, voi toimittaa kassalle allekirjoitetun omaisuusluettelon, jossa on luetteloitu yritystoimintaan hankittu omaisuus ja oma arvio sen käyvästä arvosta. Jos yritystoimintaa on harjoitettu yrittäjän kotona (esimerkiksi perhepäivähoitaja), yrittäjän oma koti ei kuulu yritysomaisuuteen.

Jos yrityksesi viimeisen täyden tilikauden tase veloilla vähennettynä on yli 20 000 euroa, sinun tulee lisäksi toimittaa kassalle myyntivoiton määrittelyä koskevat selvitykset, kuten:

- kauppakirja koskien yrityksesi tai myytyjen osakkeiden myyntiä ja/tai luotettava selvitys yrityksesi käyttö- ja vaihto-omaisuuden käyvästä arvosta lopettamishetkellä
Myyntivoittoon lasketaan mukaan myös kuusi kuukautta ennen yrityksen lopettamista myyty käyttöomaisuus. Kassalle voi toimittaa selvityksenä kauppakirjat yrityksen myynnistä tai esimerkiksi autoliikkeen tai kiinteistönvälittäjän arviot omaan käyttöön otetun tai myymättä jääneen käyttöomaisuuden arvosta.
- yrityksesi lopettamisajankohdan tase, josta ilmenee mahdolliset lopettamisajankohdan velat sekä käyttö- ja vaihto-omaisuuden kirjanpidossa poistamatta oleva arvo lopettamishetkellä

8.4 Myyntivoiton määrittely

Myyntivoitto lasketaan yritysomaisuuden käyvästä arvosta tai yrityksen myyntihinnasta. Myyntivoitosta voi vähentää hankintamenona joko puolet myyntihinnasta tai yrityksen lopettamishetken taseessa poistamatta olevan osan omaisuuden hankintamenosta. Lisäksi myyntivoitosta voidaan vähentää omaisuuden myynnistä aiheutuneet kulut sekä yritystoiminnan lopetushetkellä olleet maksamattomat velat ja niiden korot. Yrittäjän henkilökohtaisia velkoja (esimerkiksi hakijalle itselleen aiheutuneita veroseuraamuksia) ei voida vähentää myyntivoitosta.

Tasetarkastelu tehdään koko yrityksestä, mutta myyntivoitto lasketaan suhteessa hakijan omistussuuteen.

8.5 Myyntivoiton jaksotus

Myyntivoitto jaksotetaan päivärahan perusteena olevan tuloon mukaan. Myyntivoitto jaksottuu aina kuitenkin enintään 24 kuukauden ajalle. Jaksotusajan jälkeen päivärahaa maksetaan enintään 500 työttömyyspäivältä.

► Esimerkki myyntivoiton jaksotusajan laskemisesta:

Työttömyyspäivärahan perusteena käytettävä vuositulo on 18 000 euroa (1 500 euroa kuukaudessa).

Yrittäjällä on ollut osakeyhtiö, josta hän on omistanut 50 %. Yhtiö on lopetettu 31.1.2016. Osakeyhtiön viimeisen täyden tilikauden taseen loppusumma veloilla vähennettynä on ollut 25 000 euroa. Lopettamishetkellä yrityksellä on ollut kaksi autoa, jotka osakkaat ovat ottaneet omaan käyttöönsä. Autoliikkeen arvion mukaan autojen käyvät arvot lopettamishetkellä ovat yhteensä 30 000 euroa (15 000 euroa/kpl). Taseessa poistamatta oleva osa hankintamenosta on 20 000 euroa, joka on enemmän kuin puolet käyvästä arvosta (15 000 euroa). Yrityksellä ei ole ollut muuta käyttö- eikä vaihto-omaisuutta eikä pitkäaikaista sijoitusta. Yrityksen lopettamishetken taseessa on alv-velkaa yhteensä 1 000 euroa.

Myyntivoitto on autojen käypä arvo 30 000 euroa. Siitä vähennetään hankintamenona 20 000 euroa, koska taseessa poistamaton osa hankintamenosta (20 000 euroa) on suurempi kuin puolet käyvästä arvosta (15 000 euroa). Lisäksi vähennetään yrityksen lopettamishetken velat 1 000 euroa. Jaksotettavaksi myyntivoitoksi jää 9 000 euroa. Tämä jaetaan omistussuhteiden mukaan osakkaille, jolloin hakijalle jää jaksotettavaa myyntivoittoa yhteensä 4 500 euroa.

Saatu myyntivoitto jaetaan päivärahan perusteena olevalla kuukausitulolla (4 500 euroa/1 500 euroa=3). Myyntivoitto jaksottuu kolmelle kuukaudelle eli ajalle 1.2.2016 - 30.4.2016 ja työttömyyspäivärahan omavastuuajan pidättäminen alkaa kolmen kuukauden jaksotusajan jälkeen 1.5.2016. Omavastuuajan jälkeen hakijalla on oikeus saada AYT-kassasta työttömyyspäivärahaa enintään 500 kokonaan työttömältä työttömyyspäivältä.

9.

TYÖLLISTYMISTÄ EDISTÄVÄT PALVELUT

TE-toimisto voi ohjata työnhakijan työllistymistä edistäviin palveluihin, joiden ajalta maksetaan työttömyyspäivärahaa. Päivärahaa saavalla henkilöllä voi olla oikeus korotettuun ansio-osaan työllistymistä edistävän palvelun aikana (ks. kohta 4.2). Työttömyysetuutta voidaan maksaa korotettuna työllistymistä edistävän palvelun ajalta, jos palvelusta on sovittu työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa.

Työllistymistä edistäviä palveluita ovat mm.:

- työvoimakoulutus
- omaehtoinen opiskelu
- työnhakuvalmennus
- kokeilu
- uravalmennus

Etuetta voidaan maksaa vain siltä ajalta, kun henkilö on työttömänä työnhakijana TE-toimistossa. Työttömyysetuutta maksetaan työllistymistä edistävien palvelujen ajalta mahdollisesta korvauksettomasta määräajasta huolimatta. Työttömyysetuutta voidaan maksaa työllistymistä edistävän palvelun aikana myös omavastuuajalta.

Työttömyyspäivärahaa maksetaan korotettuna enintään 200 päivän ajalta riippumatta siitä, maksetaanko täytätä vai soviteltua etuutta. Jos henkilö osallistuu kahteen palveluun, joiden välinen aika on enintään seitsemän kalenteripäivää, korotettua työttömyyspäivärahaa voidaan maksaa myös palvelujen väliseltä ajalta.

Työttömyyspäivärahaa voidaan maksaa omaehtoisen opiskelun vuoksi enintään 24 kuukauden ajalta opintojen muodostamaa kokonaisuutta kohti.

Työttömyyspäivärahaan ei ole oikeutta henkilöllä, joka työllistyy kokoaikatyössä yli kahden viikon ajan.

9.1 Kulukorvaus

Hakijalla voi olla oikeus työllistymistä edistävien palvelujen ajalta työttömyysetuuden lisäksi kulukorvaukseen. Kulukorvausta maksetaan TE-toimiston kanssa sovittujen toimenpiteiden ajalta. Kulukorvaus on tarkoitettu ateria- ja matkakustannusten korvaamiseen.

Kulukorvauksen suuruus on yhdeksän euroa päivältä ja korotetun kulukorvauksen 18 euroa päivältä. Kulukorvaus maksetaan lähtökohtaisesti samansuuruisena koko palvelun ajalta. Kulukorvaus maksetaan korotettuna silloin, kun henkilö osallistuu työllistymistä edistävään palveluun työssäkäyntialueensa ulkopuolella.

Korotettuun kulukorvaukseen on oikeus myös, kun henkilö osallistuu työssäkäyntialueellaan kotikunnan ulkopuolella järjestettävään palveluun, hänelle aiheutuu osallistumisesta majoituskustannuksia ja hän esittää vuokrasopimuksen tai muun luotettavan selvityksen majoituksesta aiheutuvista kustannuksista. Kulukorvaus on verotonta tuloa.

Kulukorvausta maksetaan todellisilta palveluun osallistumispäiviltä. Työvoimapoliittisessa aikuiskoulutuksessa ja omaehtoisessa opiskelussa kulukorvausta maksetaan myös poissaolopäiviltä, mutta ei kuitenkaan loma-ajoilta.

9.2 Poissaolo työllistymistä edistävästä palvelusta

Työvoimapolitiittisessa aikuiskoulutuksessa ja omaehtoisessa opiskelussa työttömyysetuutta maksetaan kaikilta koulutuspäiviltä.

Muissa työllistymistä edistävissä palveluissa työttömyysetuuteen ei ole oikeutta koulutusajan poissaolopäiviltä. Jos työnhakija on poissa palvelusta hyväksyttävistä syistä, työttömyysetuutta voidaan kuitenkin maksaa myös poissaolopäivältä. Jos poissaololle ei ole hyväksyttävää syytä, työnhakijalle ei makseta lainkaan työttömyysetuutta poissaolopäivältä.

Hyväksyttäviä syitä ovat:

- työkyvyttömyys
- kerralla enintään neljä työpäivää kestävä alle 10-vuotiaan lapsen sairaus
- työhaastattelu tai muu tähän rinnastettava työllistymiseen liittyvä syy

Hakijan tulee ilmoittaa sairastumisesta johtuvasta poissaolosta työttömyyspäiväraahakemuksessaan. Hakija voi olla omalla ilmoituksellaan pois palvelusta oman sairautensa vuoksi enintään kolme peräkkäistä päivää. Tämän jälkeen hänen on toimitettava lääkärintodistus AYT-kassalle saadakseen työttömyyspäivärahaa poissaolopäiviltä. Jos

hakija ei toimita lääkärintodistusta kassalle, työttömyyspäiväraha hylätään neljänestä poissaolopäivästä lukien. Työnhakija voi olla pois työllistymistä edistävästä palvelusta omalla ilmoituksellaan enintään neljä peräkkäistä päivää alle 10-vuotiaan lapsensa sairauden vuoksi. Lääkärintodistusta ei tässä tilanteessa tarvitse toimittaa työttömyyskassalle. Poissaolon syy on kuitenkin merkittävä hakemukseen. AYT-kassa hylkää työttömyyspäivärahan viidennestä poissaolopäivästä lukien.

Muiden kuin työvoimakoulutuksen ja omaehtoisen opiskelun osalta kulukorvausta maksetaan vain todellisilta osallistumispäiviltä. Todellisia osallistumispäiviä ovat päivät, joina palvelua järjestetään ja työnhakija osallistuu siihen.

Päätoiminen yrittäjä

TE-toimiston osoittamaan työvoimakoulutukseen osallistuvalla työnhakijalla voidaan maksaa työttömyysetuutta, vaikka hänet katsotaan päätoimiseksi yrittäjäksi tai vaikka hän ei ole työtön.

Päätoimisille yrittäjille maksetaan työttömyyspäivärahan perusosaa, mutta ei ansio-osaa. Perusosa on mahdollista saada korotettuna, jos koulutus sisältyy TE-toimiston kanssa tehtyyn työllistymissuunnitelmaan. Perusosa on 32,68 €/pv ja korotusosa 4,78 €/pv. Lisäksi maksetaan verotonta kulukorvausta. Päätoimisen yrittäjän tulot vaikuttavat vähentävästi maksettavaan etuuteen (ks. kappale 10.4).

Poissaolojen ilmoittaminen ja vaikutus etuusoikeuteen 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavien palveluiden kohdalla:

Poissaolon syy	Hakija ja palvelun tarjoaja ilmoittavat poissaolosta	Maksetaanko ansiopäiväraha ja korotusosa	Maksetaanko kulukorvaus
Oma sairaus	työttömyyskassaan	kyllä, 3 pv jälkeen lääkärintodistuksella	ei
Alle 10-vuotiaan lapsen sairaus	työttömyyskassaan	kyllä, enintään 4 pv	ei
Työhaastattelu tai siihen rinnastettava syy	työttömyyskassaan	kyllä	ei
Muu syy (= ei hyväksyttävä syy)	työttömyyskassaan	ei	ei

Työvoimakoulutuksen ja omaehtoisten opintojen ajalta poissaoloilla ei ole vaikutusta ansiopäivärahaan. Taulukko: TYJ.fi.

10.

SOVITELTU PÄIVÄRAHA

10.1 Työskentely työttömyysaikana

Työttömyyden aikana on mahdollista tehdä työtä siten, että AYT-kassa maksaa samanaikaisesti soviteltua päivärahaa. Hakijalla on oikeus soviteltuun päivärahaan, jos hän työttömänä vastaanottaa osa-aikatyön tai enintään kaksi viikkoa kestävästä kokoaikatyöstä. Soviteltua päivärahaa maksetaan myös, jos henkilöllä on tuloa sivutoimisesta yritystoiminnasta.

- ▶ **Soviteltua päivärahaa saadakseen on oltava TE-toimistossa työttömänä työnhakijana.**
- ▶ **Ilmoita aina vastaanottamistasi töistä myös TE-toimistoon.**

Osa-aikatyöllä tarkoitetaan työsuhteessa tehtyä työtä, jonka työaika on enintään 80 prosenttia alalla sovellettavasta kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajasta.

Kokoaikatyössä työaika ylittää 80 prosenttia alalla toimivan kokoaikatyöntekijän työajasta.

Sivutoiminen yritystoiminta voi olla sovittelun piirissä silloin, kun se on niin pienimuotoista, ettei se ole esteenä kokoaikatyön vastaanottamiselle. Työvoimaviranomainen ratkaisee, onko yrittäjä sivutoimista vai päätoimista. Lähtökohtaisesti yritystoiminta katsotaan sivutoimiseksi, jos henkilön työssäolon perusteella voidaan päätellä yritystoiminnan vaatiman työmäärän olevan niin vähäinen, ettei se ole esteenä kokoaikatyön vastaanottamiselle. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että yritystoiminta katsotaan sivutoimiseksi, kun henkilö on tehnyt yritystoiminnan aikana kokoaikatyötä vähintään kuusi kuukautta tai täyttänyt yritystoiminnan aikana palkansaajan työssäoloehdon esimerkiksi osa-aikatyöllä. Päätoimisella yrittäjällä ei ole oikeutta työttömyyspäivärahaan.

Jos sivutoimisen yritystoimintasi aikana YEL-vakuutuksesi vahvistettu vuosityötulo on vähintään 12 420,00 euroa, yrittäjän työssäoloehto kertyy myös sivutoimisen yritystoiminnan ajalta.

Jos vastaanottamasi **kokoaikatyö** kestää **yli kaksi viikkoa**, työssäoloajalta ei ole oikeutta soviteltuun työttömyyspäivärahaan.

Hakemuksen täyttäminen

Hakemuksen liitteenä tulee toimittaa palkkatodistus haku-aikaa vastaavalta ajalta. Hakemukseen merkitään päiväkohtaiseen täyttöön todelliset tehdyt työtunnit.

Jos sinulla on useita osa-aikatoimia, toimita kaikista töistä palkkatodistukset kassalle sovittelujaksoittain. Merkitse työssäolopäiväsi ja tuntisi hakemukseen niin, että kummankin työn tunnit käyvät ilmi erikseen (esim. työ A ja työ B). Työsopimuksista tulee myös toimittaa jäljennökset kassalle työsuhteen alkaessa.

Päivärahaa on haettava edellisen maksujakson päättymisestä lähtien myös esimerkiksi silloin, kun työnhaku ei ole ollut voimassa lyhyen, enintään kahden viikon mittaisen, työsuhteen aikana.

Yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö

Yli kaksi viikkoa kestävästä kokoaikatyösuhteen ajalta ei ole oikeutta työttömyyspäivärahaan. Ilmoita saamastasi työstä TE-toimistoon ja toimita kassalle työsuhteesi päätyttyä palkkatodistus, josta käy ilmi ennakonpidätyksenalainen tulo koko työsuhteen ajalta sekä maksetut lomarahat ja lomakorvauksen määrä.

Sovitellun päivärahan vaikutus työttömyyspäivärahan enimmäisajan kertymään

Sovitellut työttömyyspäivät kerryttävät työttömyyspäivän enimmäisaikaa. Sovitellut työttömyyspäivät otetaan huomioon muunnettuna täysiksi työttömyyspäiviksi.

AYT-kassan jäsenenä tehty palkkatyö ei kerrytä yrittäjän työssäoloehtoakaan eikä vaikuta enimmäisajan alkamiseen alusta.

10.2 Sovittelujakso

Sovittelua työttömyyspäivärahaa haetaan takautuvasti joko kuukauden tai neljän peräkkäisen kalenteriviikon (maanantai-sunnuntai) jaksoissa. Se, kumpaa sovitte- lujaksoa käytetään, riippuu palkanmaksujaksoista.

Jos palkka maksetaan kerran kuussa, sovitte- lujaksona käytetään kuukautta. Jos taas palkka maksetaan kerran neljässä viikossa tai kahden viikon välein, haku-, maksu- ja sovitte- lujaksot ovat neljän kalenteriviikon (maanantai -sunnuntai) mittaiset.

Normaalia sovitte- lujaksoa lyhyempää sovitte- lujaksoa eli erityistä sovitte- lujaksoa käytetään, jos sovitte- lujaksoon sisältyy ajanjaksoja kuten omavastuu- aika ja karenssiaika, joilta hakijalla ei ole oikeutta työttömyys- tuuteen. Kassa voi käyttää erityistä sovitte- lujaksoa yli neljä viikkoa kes- tävän osa-aikatyön alkaessa, jotta sovitte- lujakso jatkossa vastaa paremmin palkanmaksu- jaksot. Erityinen sovitte- lujakso on lyhyempi kuin neljä viikkoa tai kuukausi. Erityistä sovitte- lujaksoa käytettäessä sovitte- lujaksolla saatu työtulo muunnetaan laskennallisesti kuukausitulos- ki.

10.3 Työaikatarkastelu

Työnhakijalla ei ole oikeutta sovitte- ltuun päivärahaan, jos hänen työaikansa sovitte- lujakson aikana ylittää 80 prosenttia alalla sovellettavasta koko- aikaisen työntekijän enimmäistyöajasta. Jos henkilö- llä on useampia sovitte- lujen piirissä olevia työsuhteita, työsuhteiden työaika lasketaan yhteen.

- ▶ **Toimita kassalle aina kopio työsopimuksesta. Työsopimuksesta tulisi käydä ilmi sovittu työtuntimäärä ja sovellettava työehtosopimus.**

10.4 Sovittelussa huomioon otettava tulo

Sovittelussa otetaan huomioon sovitte- lujaksolta saatu, 300 euron suojaosan ylittävä ennakonpidä- tyksen alainen palkka. Neljän peräkkäisen kalenteriviikon jaksolla suojaosa on 279 euroa.

Huomioon otettava palkkatulo määritellään aina palkka- todistuksen perusteella, jonka on vastattava sovitte- lujaksoa. Sovittelussa otetaan lähtökohtaisesti tulot huomioon niin sanotun ansaintaperiaatteen mukaisesti. Marraskuun sovitte- lussa esimerkiksi on huomioitava myös joulukuussa maksuun tuleva marraskuun palkan osuus, jos osa marraskuun palkasta maksetaan vasta joulukuussa. Päivärahan maksun nopeuttamiseksi kannattaa tässä tapauksessa pyytää työnantajalta erillinen todistus myöhem- min maksettavista marraskuun töitä koskevista palkoista.

Jos olet sopinut työnantajasi kanssa, että palkkasi makse- taan myöhemmin, esimerkiksi kahden kuukauden kuluttua työn tekemisestä, sinun tulee toimittaa kassalle työn- antajaltasi todistus, josta käy ilmi myöhemmin makset- tavan palkan määrä. Tällöin kassa pystyy käsittelemään hakemuksesi ja maksamaan sinulle sovitte- ltuun päivärahaa vaikka et vielä olisi saanut maksua työstäsi.

Jos sovitte- lujaksona käytetään ns. erityistä sovitte- lujaksoa, sovitte- lujakson palkkatulo muutetaan laskennallisesti kuukausitulos- ki. Laskennallinen työtulo saadaan jaka- malla ansaittu palkkatulo ajanjaksoon sisältyvillä päivillä ja kertomalla saatu päiväpalkka luvulla 21,5.

- ▶ **Tarkista, että hakemuksessa ilmoitetut tunnit vastaavat työnantajan palkkatodistusta.**

Palkkatodistuksesta on käytävä ilmi seuraavat seikat:

- ajanjakso, jolle palkka kohdistuu
- ennakonpidätyksen alainen ansio
- työtuntien lukumäärä, jolta palkka on maksettu
- mahdolliset lomakorvaukset ja/ tai lomarahat
- palkanmaksupäivä
- työnantajan yhteystiedot (työnantajan nimi ja puhelinnumero)

Palkkatodistuslomakkeita voi tulostaa työttömyyskassojen yhteisjärjestön verkkosivuilta www.tyj.fi.

10.5 Sovittelun päivärahan suuruus

Pääsääntö

Sovittelun työttömyyspäivärahan määrä lasketaan siten, että 50 prosenttia suojaosan ylittävistä tuloista vähennetään täysimääräisestä päivärahasta.

- ▶ **Esimerkki sovitellun päivärahan laskemisesta:**

Täysi työttömyyspäiväraha 50 €/pv, saatu palkka 400 €.

Sovittelu päiväraha lasketaan seuraavasti:
 $400 \text{ €} - 300 \text{ € (suojaosa)} = 100 \text{ €}$
 $0,50 \times 100 \text{ €} = 50 \text{ €}$

Vähentävä vaikutus/pv
 $50 \text{ €} / 21,5 \text{ pv} = 2,33 \text{ €/pv}$

Sovittelujaksolta maksetaan päivärahaa siis seuraavasti:
 $50 \text{ €/pv} - 2,33 \text{ €/pv} = 47,67 \text{ €/pv}$

100 prosentin sääntö

Sovitellun päivärahan määrä lapsikorotuksineen ja saatu palkka voivat olla sovittelujakson aikana enintään 100 % työttömyyspäivärahan perusteena olevasta palkasta. Tästä käytetään nimitystä 100 prosentin sääntö (ks. esimerkki alla).

- ▶ Päivärahan perusteena oleva työtulo 1500 €/kk eli 69,77 €/pv

Täysi työttömyyspäiväraha 49,37 €/pv.

Palkka 1 200 €

Vähentävä vaikutus (1 200 € - 300 € suojaosa) x 0,5
= 450 €

Vähentävä vaikutus / pv = 450 € / 21,5 = 20,93 €/pv

Sovittelujaksolta maksettaisiin päivärahaa 49,37 € - 20,93 € = 28,44 €/pv, mutta 100 % säännön mukaan soviteltu päiväraha ja työtulo voivat yhteensä olla enintään 100 % päivärahan perusteena olevasta päiväpalkasta (69,77 €)

Saatu palkka muutetaan päiväkohtaiseksi ja saadaan:
1 200 € / 21,5 pv = 55,81 €/pv.

Hakijalle voidaan maksaa soviteltua päivärahaa
69,77 € - 55,81 € = 13,96 €/pv.

Soviteltua päivärahaa maksetaan maksujakson kaikilta päiviltä, myös työssäolopäiviltä. Jos henkilölle työttömyys-etuutena kuukaudelta maksettava erä olisi pienempi kuin 50 % peruspäivärahasta (16,34 € vuonna 2016), etuutta ei makseta.

- ▶ **Sovitellun päivärahan määrän voit käydä laskemassa AYT-kassan verkkosivustolla www.ayt.fi.**

11.

SOSIAALIETUUDET JA PÄIVÄRAHA

Sosiaalietuudet voivat vaikuttaa AYT-kassan maksamiin etuuksiin. Osa etuuksista estää työttömyyspäivärahan saamisen, osa vähennetään päivärahasta ja osalla ei ole lainkaan vaikutusta kassan maksamiin etuuksiin. Ilmoita AYT-kassalle kaikista hakemistasi sosiaalietuuksista.

11.1 Päivärahan maksuun vaikuttamattomat sosiaalietuudet

Työttömyyspäivärahan maksuun eivät vaikuta seuraavat etuudet:

- asumistuki
- lapsilisä
- perhe-eläkkeet (ns. leskeneläke)
- hoitotuki
- haittaraha
- lisäeläke (itse maksettu)
- vammaistuki
- sotilasvammalain elinkorko ja täydennyskorko
- sotilasavustus
- kertasuorituksena maksettava luottamushenkilöeläke

11.2 Päivärahasta vähennettävät sosiaalietuudet

Työttömyyspäivärahasta vähennetään seuraavat etuudet bruttomääräisinä:

- osatyökyvyttömyyseläke
- osa-aikaeläke
- vanhuuseläke, jota ei ole myönnetty täysien palvelusvuosien perusteella
- työnantajan järjestämä lisäeläke
- luopumiseläke
- liikennevakuutuslain mukainen ansionmenetyskorvaus ja työkyvyttömyyseläke, jota ei ole myönnetty täyden työkyvyttömyyden perusteella
- sotilasvammalain mukainen päiväraha, jota ei ole myönnetty täyden työkyvyttömyyden perusteella
- tapaturmavakuutuslain mukaisen elinkoron täydennyskorkoa vastaava osa, jota ei ole myönnetty täyden työkyvyttömyyden perusteella
- tapaturmaeläke, jota ei ole myönnetty täyden työkyvyttömyyden perusteella
- rikosvahinkolain mukainen ansionmenetyskorvaus
- potilasvahinkolain mukainen korvaus työansion menetyksestä (eläke)

- kansaneläkelain 12 §:n 4 momentin perusteella myönnetty eläke
- toisesta valtiosta työkyvyttömyyden perusteella saatu etuus
- opintotuki tietyissä tilanteissa
- joustava hoitoraha

Hakijan saama **kotihoidon tuki** (hoitoraha ja hoitolisä) vähennetään aina hänen työttömyyspäivärahastaan.

Pääsääntöisesti myös puolison saama lasten kotihoidon tuki vähennetään työttömyyspäivärahan hakijan työttömyys-etuudesta. Mahdollista kuntalisää ei oteta huomioon.

Etuuden hakijan puolison saamaa lasten kotihoidon tukea ei vähennetä työttömyysetuudesta, jos puoliso:

- hoitaa itse lasta ja saa samanaikaisesti äitiys-, erityisäitiys- tai vanhempainrahaa
- hoitaa itse lasta eikä hänellä ole tämän lastenhoidon takia oikeutta työttömyysetuuteen
- saa työttömyyspäivärahaa, josta on vähennetty kotihoidontuki

Sosiaalietuudella vähennettyä työttömyyspäivärahaa maksetaan korkeintaan 500 päivän ajalta. Vähennetty päiväraha kerryttää 500 päivän enimmäisaikalaskuria samoin kuin kokonaan työttömän täysi päiväraha.

► **Jos sosiaalietuuden määrä muuttuu esim. vuodenvaihteessa, toimita AYT-kassaan päätös, josta ilmenee muuttuneen etuuden määrä.**

11.3 Päivärahan maksun estävät sosiaalietuudet

Työttömyyspäivärahan maksun estävät kokonaan seuraavat etuudet:

- sairaus- ja osasairauspäiväraha
- kuntoutusraha tai täyden työkyvyttömyyden perusteella myönnetty ansionmenetyskorvaus
- täysi työkyvyttömyyseläke
- äitiys-, isyys- tai vanhempainraha sekä erityishoitoraha
- vanhuuseläke tai varhennettu vanhuuseläke
- maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläke ja luopumistuki

12.

TYÖTTÖMYYSPIIVÄRAHA TYÖKYVYTTÖMYYDEN AIKANA

12.1 Sairastuminen työttömyysaikana

Jos kassan jäsen sairastuu työttömänä ollessaan niin, että hän on oikeutettu sairauspäivärahaan, sairaudesta tulee ilmoittaa sekä AYT-kassaan että TE-toimistoon. AYT-kassa voi maksaa työttömyyspäivärahaa sairauspäivärahan omavastuupäivien ajalta.

Sairauspäivärahaa haetaan ensisijaisesti Kelasta. Kela toimittaa hakijalle ja kassalle päätöksen omavastuuajasta ja siitä, miltä ajalta sairauspäivärahaa maksetaan. Saatuaan Kelan päätöksen sairastunut työnhakija voi hakea AYT-kassasta työttömyyspäivärahaa Kelan omavastuuajalta. Hakemukseen ei tarvita liitteitä.

12.2 Sairauspäivärahan enimmäisaika täyttynyt

Kela maksaa sairauspäivärahaa enintään sen kalenterikuukauden loppuun, jota seuraavan kuukauden aikana sairauspäivärahopäivien määrä nousisi 300 päivään.

Enimmäisajan sairauspäivärahaa saaneella henkilöllä voi 12 kuukauden työttömyysjakson jälkeen olla uudelleen oikeus sairauspäivärahaan, jos hän on edelleen työkyvytön. Näissä tilanteissa sairauspäivärahaa voidaan hakea uudelleen työttömyyden jatkuttua 12 kuukautta.

Kelan enimmäisajan jälkeen henkilö voi hakea työttömyyspäivärahaa kassasta, jos hän on edelleen työkyvytön ja hänen työkyvyttömyyseläkehakemuksensa on vireillä tai hylätty. Päivärahan saamisen edellytyksenä on myös, että työttömyyspäivärahan enimmäisaika ei ole vielä täyttynyt. Lisäksi edellytetään, että henkilö on ilmoittautunut TE-toimistoon työttömäksi työnhakijaksi ja on valmis vastaanottamaan työkykyään vastaavaa työtä. Jos työkyvyttömyyseläke myönnetään, odotusajalta maksetut päivärahat peritään takaisin taannehtivasta eläkkeestä.

- ▶ **Sairausajan etuuksista saat lisätietoa Kelasta tai omasta eläkevakuutusyhtiöstäsi.**

13.

PALKKATYÖHÖN SIIRTYMINEN

Jos aloitat palkkatyön, sinun kannattaa liittyä palkansaajakassan jäseneksi välittömästi työn alettua. Kun vaihdat kassaa heti tilanteen muuttuessa, päivärahaoikeutesi pysyy voimassa katkotta.

- ▶ **Päivärahaa haetaan aina siitä kassasta, jonka jäsenyys on voimassa työttömyyden alkaessa.**

Jos olet täyttänyt yrittäjän työssäoloehdon

Jos olet täyttänyt AYT-kassassa yrittäjän työssäoloehdon ja siirryt palkkatyöhön, sinun kannattaa siirtyä heti palkansaajakassaan, sillä AYT-kassan jäsenenä et voi kerryttää palkansaajan työssäoloehdot.

Jos siirryt palkansaajakassaan ja jäät työttömäksi ennen kuin olet ehtinyt täyttää palkansaajan työssäoloehdon, palkansaajakassa voi maksaa sinulle yrittäjän jälkisuojapäivärahaa, joka määritellään AYT-kassaan valitun työtulon perusteella. Jos olet saanut AYT-kassasta työttömyyspäivärahaa, palkansaajakassa maksaa entisen suuruista päivärahaa työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttämiseen tai siihen saakka, kun olet täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon.

Jos et ole täyttänyt yrittäjän työssäoloehdot

Jos kuulut edelleen palkansaajan jälkisuojan piiriin, sinun kannattaa palkkatyöhön lähtiessäsi palata takaisin palkansaajakassaan. Oikeutesi palkansaajan päivärahan säilyy edellyttäen, että liityt palkansaajakassaan kuukauden sisällä AYT-kassasta eroamisesta.

Jos olet saanut palkansaajaperusteista päivärahaa palkansaaja- tai yrittäjäkassasta etkä ole kerryttänyt uutta työssäoloehdot, enimmäismaksuajasta jäljellä olevien päivien maksaminen jatkuu.

Jos et ole kuulunut palkansaajakassaan välittömästi ennen AYT-kassan jäsenyyttä etkä ole täyttänyt yrittäjän työssäoloehdot, sinun täytyy kerryttää palkansaajakassan jäsenenä uusi työssäoloehdot ennen kuin sinulla on oikeus päivärahan.

14.

UUDELLEEN YRITTÄJÄKSI

Jos ryhdyt työttömyyden jälkeen uudelleen yrittäjäksi, ilmoita asiasta heti sekä kassaan että TE-toimistoon. Ilmoita kassaan kirjallisesti myös työtulotaso, jonka haluat jäsenmaksujesi perusteeksi. Työtulotaso voi olla korkeintaan eläkevakuutuksesi vahvistetun vuosityötulon suuruinen.

Yrittäjän työssäoloehto kertyy sellaiselta jäsenyysajalta, jolloin eläkevakuutuksesi vahvistettu työtulo on vähintään 12 420,00 euroa/vuosi eli 1 035,00 euroa/kuukausi (v. 2016) ja eläkevakuutusmaksut on maksettu.

Jos olet saanut päivärahaa, oikeutesi uuteen päivärahan enimmäisaikaan täyttyy, kun olet kerryttänyt uudelleen yrittäjän työssäoloehdon (15 kuukautta). Jos yritystoimintasi päättyy aikaisemmin tai YEL-vakuutuksesi taso on alle 12 420,00 euroa/vuosi, maksetaan etuutta enimmäisajasta jäljellä olevat päivät.

Myyntivoittolaskelma Yrittäjän työttömyyskassaa tai Kelaan varten

- i** - Yritystoimintansa lopettava tai yrityksessä työskentelynsä päättävä yrittäjä selvittää tällä lomakkeella yrityksen taloudellisen tilanteen.
- Jos omistat useita yrityksiä, täytä erillinen lomake jokaista yritystä kohden.
- Toimita lomake ensimmäisen työttömyyssetuushakemuksesi mukana omaan työttömyyskassasi tai Kelaan.

1. HAKIJAN TIEDOT

Henkilötunnus

Etunimi ja sukunimi

2. YRITYKSEN NIMI

Yrityksen nimi

3. YRITYSMUOTO

- i** - Ilmoita omistusosuudet yritystoiminnan lopettamishetken tilanteen mukaisesti (välittömästi ennen kuin yritystoiminta on lopetettu/myyty).
- Perheellä tarkoitetaan avio- tai avopuolisoa sekä vanhempiasi tai lapsiasi, jotka asuvat kanssasi samassa taloudessa.

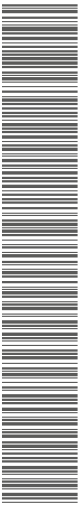
☐ Toiminimi	Olen toiminimen haltija ☐ Kyllä ☐ Ei	
☐ Osakeyhtiö	Omistusosuuteni yrityksestä (%)	Minun ja perheeni omistusosuus yrityksestä yhteensä (%)
☐ Kommandiittiyhtiö	Olen vastuunalainen yhtiömies ☐ Kyllä ☐ Ei	Ky:n vastuunalaisten yhtiömiesten lukumäärä (hlöä)
☐ Avoin yhtiö	Olen yhtiömies ☐ Kyllä ☐ Ei	Ay:n yhtiömiesten lukumäärä (hlöä)
☐ Muu yritysmuoto, mikä:	Omistusosuuteni yrityksestä (%)	Minun ja perheeni omistusosuus yrityksestä yhteensä (%)
Määräysvaltani yrityksessä poikkeaa omistuksesta ☐ Kyllä, miten: ☐ Ei		

LOMAKETTA EI TARVITSE TÄYTTÄÄ PIDEMMÄLLE, JOS:

- et omista / etkä ole omistanut osakkeita osakeyhtiöstä
- et ole / etkä ole ollut kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies
- et ole / etkä ole ollut avoimen yhtiön yhtiömies

Myyntivoittoselvitys tulee kuitenkin tehdä, jos määräysvaltasi yrityksessä vastaa yrittäjäasemaa.

Vaikka myyntivoittoselvitystä ei tarvitse tehdä, vahvista annetut tiedot oikeiksi allekirjoittamalla lomake (sivu 4).

4. YRITYSTOIMINNAN KESTO

Yrittäjyys on alkanut, pvm ____ . ____ . 20____

Täytä vaihtoehtoisesti vain joko kohta 4A tai 4B

4A Yritystoiminta on lopetettu

i - Yritystoiminta on lopetettu, mikäli eläkevakuutus on lakkautettu ja yritys on poistettu verottajan rekistereistä. Elinkeinonharjoittajan osalta edellytetään tuotannollisen ja taloudellisen toiminnan päättymistä, ei edellytetä verottajan rekistereistä poistamista.

Yritystoiminnan lopettamisen syynä on ollut

- Yrityksen myynti   Yrityksen konkurssi   Selvitystila tai yhtiön purkaminen   Tuotannollisen ja taloudellisen toiminnan päättyminen muusta syystä
- Muu syy, mikä:

Yritystoiminta on lopetettu, pvm ____ . ____ . 20____

4B Työskentely yrityksessä on päätynyt

i - Täytä tämä kohta vain, jos et ole lopettanut yritystoimintaasi, vaan ainoastaan työllistymisesi yrityksessä on päätynyt alla mainitusta syystä.
- Palkansaajaan rinnastettavalla yrittäjällä tarkoitetaan henkilöä, joka on pysyvässä toimeksiantosuhteessa yhteen tai useampaan toimeksiantajaan, ja jolla ei ole kiinteää osto- tai myyntipaikkaa toimintansa harjoittamista varten.

Yrityksessä työskentelyn päättymisen syynä on ollut

- Työkyvyttömyys (olen saanut enimmäisajan Kelan sairauspäivärahaa)   Toimeksiantosuhteen päättyminen (olen palkansaajaan rinnastettava yrittäjä)
- Yritystoiminnan kausiluontoisuudesta johtuva toimintakauden päättyminen   Tuotantosuunnan lopettaminen tai lomautus

Työskentely yrityksessä on päätynyt, pvm ____ . ____ . 20____

LOMAKETTA EI TARVITSE TÄYTTÄÄ PIDEMMÄLLE, JOS:

- omistusosuutesi yrityksestä on ollut 0 %
- yritystoiminta on loppunut konkurssin vuoksi
- yritystoiminta on kestänyt enintään 18 kuukautta
- työskentely yrityksessä on päätynyt

Tässä annetut tiedot on kuitenkin vahvistettava oikeiksi allekirjoituksella, jota varten on kohta lomakkeen lopussa (sivu 4).

5. TASETARKASTELU Katso tarvittaessa esimerkit lomakkeen lopussa: **E1** **E2**

i - Selvitä yritystoiminnan taloudellinen tilanne ennen lopettamista viimeisen täyden tilikauden taseen perusteella. Jos tilikausi on kalenterivuosi ja yritystoiminta loppuu esimerkiksi toukokuun alussa, käytä edellisen vuoden 31.12. tilanteen mukaista tasetta.
- Jos taseen loppusumman ja velkojen erotus on enintään 20 000 €, katsotaan yritystoiminta niin vähäiseksi, ettei yrityksen lopettamiseen liittyvää myyntivoittoa oteta huomioon eikä sinun tarvitse tehdä tämän tarkempaa laskelmaa.

U - Liitä myyntivoittelaskelmaan kopio viimeisen täyden tilikauden taseesta, jonka perusteella tasetarkastelu tehdään. Omaisuusluettelo tulee liittää hakemukseen, jos tasetta ei ole.

Viimeisen täyden tilikauden taseen loppusumma tai omaisuusluettelon mukainen omaisuuden arvo + _____ €

Yritystoiminnan velat viimeisen täyden tilikauden lopussa - _____ €

Erotus = _____ €

LOMAKETTA EI TARVITSE TÄYTTÄÄ PIDEMMÄLLE, JOS:

- edellä olevan tasetarkastelun loppusumma (erotus) on enintään 20 000 €

Tässä annetut tiedot on kuitenkin vahvistettava oikeiksi allekirjoituksella, jota varten on kohta lomakkeen lopussa (sivu 4).

6. MYYNTIVOITON MÄÄRITTELY

- i** - Myyntivoiton määrittelyllä selvitetään yrityksen taloudellinen tilanne lopettamishetkellä.
 - Huomaathan, että voit vähentää myyntivoitosta yritystoimintaan kohdistuneet velat (kohta 6D).
 - Täytä lomakkeen kohdat 6A-6D, jos tasetarkastelun erotus kohdassa 5 on suurempi kuin 20 000 €, vaikka yritysomaisuutta ei olisi myyty.

A. Katso tarvittaessa esimerkki lomakkeen lopussa: **E 3**

- i** - Ilmoita tässä kohdassa myydystä yrityksestä, omistetuista osakkeista tai osuuksista saatu myyntihinta.
 - Hankintamenona vähennetään automaattisesti 50 % myyntihinnasta. Menona saa kuitenkin käyttää kirjanpidossa poistamatta olevaa osaa todellisesta hankintamenosta lisätynä voiton hankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla (myyntikulut), mikäli näiden yhteismäärä ylittää 50 % myyntihinnasta.
 - Vastikkeetta saadun omaisuuden hankintamenoksi katsotaan myös 50 % myyntihinnasta tai toimitetussa perintö- tai lahjaverotuksessa käytetty verotusarvo lisätynä myyntikululla, jos se ylittää 50 % myyntihinnasta.

	Oma ilmoitus		Kassan/Kelan päätös
Koko yrityksen tai myytyjen osakkeiden tai osuuksien myyntihinta	+ _____ €		+ _____ €
Hankintameno	- _____ €		- _____ €
Erotus A	= _____ €		= _____ €

B. Katso tarvittaessa esimerkit lomakkeen lopussa: **E 4 E 5**

- i** - Ilmoita tässä kohdassa yrityksen käyttö- ja vaihto-omaisuudesta ja muusta pitkäaikaisesta sijoituksesta saatu myyntihinta.
 - Mukaan on laskettava yrityksen lopettamista edeltäneiden kuuden kuukauden aikana myydystä käyttöomaisuudesta tai muusta pitkäaikaisesta sijoituksesta saatu myyntihinta.
 - Ilmoita tässä myös yrityksen mahdollinen ns. goodwill eli liikearvo, jolla tarkoitetaan sitä aineetonta arvoa, joka on saatu myynnin yhteydessä. Hankintameno määräytyy samoin kuin kohdassa A.

	Oma ilmoitus		Kassan/Kelan päätös
Käyttö- ja vaihto-omaisuuden myyntihinta	+ _____ €		+ _____ €
Hankintameno	- _____ €		- _____ €
Erotus B	= _____ €		= _____ €

C. Katso tarvittaessa esimerkit lomakkeen lopussa: **E 6 E 7**

- i** - Ilmoita tässä kohdassa omaan käyttöön jätetyn ja myymättä jääneen omaisuuden käypä arvo. Vähennä hankintameno samojen periaatteiden mukaisesti kuin kohdassa A. Yritysomaisuudeksi katsotaan vaihto-omaisuus, käyttöomaisuus sekä muut pitkäaikaiset sijoitukset.
U - Liitä myyntivoitollaskelmaan luotettava selvitys yritysomaisuuden käyvistä arvosta, esim.
 - Autoliikkeen ostotarjous selvitykseksi auton käyvistä arvosta.
 - Tilintarkastajien tai kirjanpitäjän perusteltu arvio tai luotettava ostotarjous selvitykseksi koneiden, laitteiden, tavaravarastojen ym. käyttö- ja vaihto-omaisuuserien käyvistä arvosta.

	Oma ilmoitus		Kassan/Kelan päätös
Omaan käyttöön otetun tai myymättä jääneen yritysomaisuuden käypä arvo	+ _____ €		+ _____ €
Hankintameno	- _____ €		- _____ €
Erotus C	= _____ €		= _____ €
MYYNTIVOITTO (A + B + C yhteensä)	= _____ €		= _____ €

D. Katso tarvittaessa esimerkki lomakkeen lopussa: **E 8**

- i** - Ilmoita tässä kohdassa yrityksen lopettamishetken velat ja niiden erääntyneet, maksamattomat korot.
 - Huomaathan, että vain yritystoiminnan velat ja niiden erääntyneet, maksamattomat korot otetaan huomioon vähennyksenä, ei siis henkilökohtaisia velkojasi (esim. asuntolaina tai yrityksen myynnistä aiheutuneet verot).

	Oma ilmoitus		Kassan/Kelan päätös
Velat ja korot	- _____ €		- _____ €
JAKSOTETTAVA MYYNTIVOITTO	= _____ €		= _____ €

- U** - Liitä myyntivoitollaskelmaan kopio mahdollisista kauppakirjoista sekä yrityksen lopettamisajankohdan tase.

ALLEKIRJOITUS

Vakuutan antamani tiedot oikeiksi.

Päiväys

Allekirjoitus

KIRJANPITÄJÄN YHTEYSTIEDOT

i - Ilmoita tässä kirjanpitäjän yhteystiedot, jos annat luvan siihen, että työttömyyskassa tai Kela saa esittää tarkentavia kysymyksiä suoraan kirjanpitäjälle. Täsmentävien tietojen selvittäminen suoraan kirjanpitäjältä nopeuttaa usein hakemuksen käsittelyä.

Tilitoimisto ja/tai kirjanpitäjä

Puhelinnumero

Sähköpostiosoite

Faksinumero

ESIMERKIT

- E 1 Esimerkki 1.**
Taseen loppusumma on 22 000 euroa. Vieras pääoma (lyhyt- ja pitkäaikainen yhteensä) on 3 000 euroa. $22\ 000 - 3\ 000 = 19\ 000$ eli alle 20 000 euroa. Lomaketta ei tarvitse täyttää pidemmälle. Liitä mukaan tase tai omaisuusluettelo, josta luvut käyvät ilmi. Vaikka tarkempaa myyntivoittoselvitystä ei tarvitse tehdä, on annetut tiedot vahvistettava oikeiksi allekirjoittamalla lomake.
- E 2 Esimerkki 2.**
Taseen loppusumma on 28 000 euroa. Taseen vieras pääoma on yhteensä 5 000 euroa. $28\ 000 - 5\ 000 = 23\ 000$ eli yli 20 000 euroa. Selvitä myyntivoitto kohdassa 6.
- E 3 Esimerkki 3.**
Henkilö A on ostanut yrityksensä osakkeet hintaan 8 000 euroa ja lopetettuaan yritystoimintansa myy osakkeet hintaan 15 000 euroa. Osakkeiden mahdolliset myyntikulut ovat 1 000 euroa. Hankintamenona voidaan vähentää suurempi seuraavista:
- 50 % myyntihinnasta (50 % 15 000 eurosta) on 7 500 euroa tai
- kirjanpidon mukainen hankintahinta lisättynä mahdollisilla myyntikuluilla ($8\ 000 + 1\ 000$) on 9 000 euroa.
Myyntivoitoksi jää $15\ 000$ euroa - $9\ 000$ euroa = 6 000 euroa.
- E 4 Esimerkki 4.**
Käyttöomaisuuteen kuuluva kone myydään hintaan 16 000 euroa. Koneen arvo kirjanpidossa lopettamishetkellä on 18 000 euroa. Mahdolliset myyntikulut ovat 1 000 euroa. Hankintamenona voidaan vähentää suurempi seuraavista:
- 50 % myyntihinnasta (50 % 16 000 eurosta) on 8 000 euroa tai
- kirjanpitoarvo lisättynä mahdollisilla myyntikuluilla ($18\ 000 + 1\ 000$) on 19 000 euroa.
Myyntivoittoa ei synny ($16\ 000$ euroa - $19\ 000$ euroa).
- E 5 Esimerkki 5.**
Käyttö- ja vaihto-omaisuus myydään hintaan 25 000 euroa. Arvo kirjanpidossa on lopettamishetkellä 11 000 euroa. Mahdolliset myyntikulut ovat 500 euroa. Hankintamenona voidaan vähentää suurempi seuraavista:
- 50 % myyntihinnasta (50 % 25 000 eurosta) on 12 500 euroa tai
- kirjanpitoarvo lisättynä mahdollisilla myyntikuluilla ($11\ 000 + 500$) on 11 500 euroa.
Myyntivoitoksi jää $25\ 000$ euroa - $12\ 500$ euroa = 12 500 euroa.
- E 6 Esimerkki 6.**
Yrityksen omistuksessa ollut auto on jätetty omaan käyttöön. Auton arvo kirjanpidossa on 12 000 euroa. Autoliikkeen hinta-arvio autosta (käypä arvo) on 18 000 euroa. Hankintamenona voidaan vähentää suurempi seuraavista:
- 50 % käyvästä arvosta (50 % 18 000) on 9 000 euroa
- kirjanpitoarvo lisättynä mahdollisilla myyntikuluilla on 12 000 euroa
Myyntivoitoksi jää $18\ 000$ euroa - $12\ 000$ euroa = 6 000 euroa.
- E 7 Esimerkki 7.**
Kaupan lopettamistilanteessa myymättä ovat jääneet yli 10 vuotta vanha kassakone ja tietokone sekä kaupan kalusteet. Kirjanpitäjän selvityksen mukaan koneet ja kalusto ovat arvottomia eikä niitä voida myydä. Myymättä jääneen omaisuuden arvo on 0 euroa, joten myyntivoittoa ei synny.
- E 8 Esimerkki 8.**
Myyntivoiton määrä on 20 000 euroa ja velkoja on 16 000 euroa. Jaksotettavan myyntivoiton määrä on tällöin $20\ 000$ euroa - $16\ 000$ euroa = 4 000 euroa. Jos päivärahan perusteena oleva työtulo (= enintään eläkevakuutuksen perusteena oleva työtulo) on 24 000 euroa/vuosi (= 2 000 euroa/kk). Jaksotettava myyntivoitto 4 000 euroa, vastaa kahden kuukauden työtuloa, joten jaksotusaika on kaksi kuukautta. Päivärahan maksatus alkaa siis kahden kuukauden kuluttua yrittäjyyden päättymisestä.

Liittymislomake

Sukunimi	Etunimi	Henkilötunnus
Katuosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
Sähköposti	Puhelinnumero	

Yrityksen nimi	Päätoimisen yritystoiminnan alkamispäivä ____/____/____	Jos et halua liittyä heti, ilmoita tässä haluamasi liittymispäivä ____/____/____
Yrittämisen muoto ☐ ammatinharjoittaja ☐ toiminimi ☐ kommandiittiyhtiö ☐ avoin yhtiö ☐ osakeyhtiö ☐ osuuskunta	Omistussuhteet Omistan itse _____% Samassa taloudessa asuvat perheenjäseneni omistavat _____% ☐ Omistan itse tai samassa taloudessa asuvat perheenjäseneni omistavat toisen yhtiön kautta osuuden yrityksestä, jossa työlistyn päätoimisesti.	Lisätietoja

Asema yrityksessä ☐ hallituksen varsinainen jäsen ☐ toimitusjohtaja ☐ kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies ☐ toiminimen haltija ☐ muu	Lakisääteisen eläkevakuutuksen laji ☐ YEL vahvistettu vuosityötulo _____ €/v ☐ TyEL TyEL:in alainen bruttopalkka vuodessa _____ €/v ☐ MYEL vahvistettu vuosityötulo _____ €/v

Vakuutustason valinta kassaan
Päivärahan ja jäsenmaksun peruste on kassaan valitsemasi työtulo, joka voi olla enintään eläkevakuutuksesi (YEL, MYEL tai TyEL) vuosityötulon suuruinen ja jonka tulee olla vähintään 12 420,00 €/vuosi (v. 2016). Työtulo vahvistetaan vuosittain. Jos sinulla on useamman vakuutuslajin, esim. YEL- ja MYEL-vakuutuksen alaista yritystoimintaa, voit vakuuttaa itsesi kassassa korkeintaan vakuutusten vuosityötulojen yhteenlasketusta summasta.

Valitsemani vakuutustaso _____ €/v En halua, että kassaan valitsemaani vakuutustasoa tarkistetaan vuosittain palkkakertoimella.

Haluan maksaa jäsenmaksun
 yhdessä erässä kahdessa erässä neljässä erässä

Olen jäsenenä seuraavassa työttömyyskassassa:

En ole jäsenenä missään työttömyyskassassa

Valtuutan AYTn irtisanomaan jäsenyyteni edellisestä kassasta. **Huom.** Erovaluutus koskee vain työttömyyskassan jäsenyyttä. Jos olet ollut kassan lisäksi jäsenenä myös ammattiliitossa, otathan yhteyttä liittoosi joko jatkaaksesi jäsenyyttä esim. yrittäjäjäsenyyden muodossa tai päättääksesi liiton jäsenyyden.

Haluan liittyä AYT-kassan jäseneksi ja vakuutan, että minulla on yllämainitun suuruinen eläkevakuutus tai olen ottamassa sellaisen viimeistään liittymisajankohdasta lähtien.

Päiväys _____ Allekirjoitus _____

Vastaanottaja
maksaa
postimaksun

AYT

TUNNUS 5009262

00003 VASTAUSLÄHETYS

Taita ja sulje sivuilta

Taita ja sulje sivuilta

Ammatinharjoittajien ja yrittäjien työttömyyskassa AYT

Palvelunumero
09 2535 3100

www.ayt.fi
asiakaspalvelu@ayt.fi
jasenasiat@ayt.fi

facebook

Asiakaskäynnit
ajanvarauksella

Ratavartijankatu 2 B
00520 HELSINKI